-Cuprins-

Cap.	Denumire	Pag.
1	Legislatia	4
2	Codul de conduita al personalului contractual in Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti	4
2.1.1	Domeniu de aplicare	4
2.1.2	Obiective	4
2.1.3	Principii generale	5
2.1.4	Termeni	5
3	Norme generale de conduita profesionala a personalului contractual	6
3.1	Asigurarea unui serviciu de calitate	6
3.2	Respectarea Constitutiei si a legilor	6
3.3	Loialitatea fata de Institutia Sanitara	6
3.4	Libertatea opiniilor	6
3.5	Activitatea publica	7
3.6	Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei	7
3.7	Conduita in cadrul relatiilor internationale	7
3.8	Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor	7
3.9	Participarea la procesul de luare a deciziilor	7
3.10	Obiectivitate in evaluare	8
3.11	Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute	8
3.12	Utilizarea resurselor publice	8
4	Coordonarea si controlul aplicarii normelor de conduita profesionala pentru personalul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti	9
4.1	Sesizarea	9
4.2	Solutionarea sesizarii	9
4.3	Raspunderea	9
4.4	Asigurarea publicitatii	9
5	ETICA SI DEONTOLOGIA MEDICILOR	10
5.1	Domeniul de aplicare si principii generale	10
5.2	Indatoriri generale	10
5.2.1	Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate	10
5.2.2	Secretul profesional	10
5.2.3	Reguli generale de comportament in activitatea medicala	11
5.2.4	Obligativitatea acordarii asistentei medicale	11
5.3	Intretinerea si folosirea cunostintelor profesionale	12
5.3.1	Educatia medicala continua	12
5.3.2	Integritatea si imaginea medicului	12
5.3.3	Onorarii si atragerea bolnavilor	12
5.4	Indatoriri fata de bolnavi	13

5.4.1	Respectarea drepturilor persoanei	13
5.4.2	Relatia cu pacientul	13
5.4.3	Consimtamantul	13
5.4.4	Probleme ale ingrijirii minorilor	14
5.4.5	Eliberarea de documente	14
5.5	Indatoriri fata de public	14
5.6	Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii. Confraternitatea	14
5.7	Consultul medical	15
5.8	Raporturi cu alti profesionisti sanitari	15
5.9	Situatii speciale	15
5.9.1	Reguli privind cercetarea medicala pe subiecti umani	15
5.9.2	Exercitiul medicinei de expertiza judiciara	17
5.9.3	Atentarea la viata si integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia	18
6	ETICA SI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI	19
6.1	Principii generale	19
6.2	Responsabilitatea personala si independenta farmacistilor	19
6.3	Obligatii	19
6.4	Competenta profesionala	20
6.5	Confidentialitatea	20
6.6	Relatiile de colaborare ale farmacistului	20
6.7	Concurenta neloiala	21
6.8	Publicitatea	21
6.9	Servicii farmaceutice de urgenta	21
6.10	Incompatibilitati	22
6.11	Dispozitii finale	23
7	ETICA SI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI	23
7.1	Dispozitii generale	23
7.2	Norme de etica si deontologie profesionala	23
7.3	Relatii care se stabilesc in exercitarea profesiunii de biochimist, biolog si chimist din sistemul sanitar	24
7.4	Dispozitii finale	24
8	ETICA DI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI	24
8.1	Principiul respectarii drepturilor si demnitatii oricarei persoane	24
8.2	Principiul responsabilitatii profesionale si sociale	25
8.3	Principiul integritatii profesionale	25
8.4	Standarde etice generale	26
8.5	Standarde cu privire la relatiile umane	27
8.6	Standarde de confidentialitate	29
8.7	Standarde de conduita colegiala	30
8.8	Standarde de inregistrare, prelucrare si pastrare a datelor	31
8.9	Terapie si consiliere	31
8.10	Evaluare si diagnoza	32
9	ETICA SI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, A MOASEI SI A ASISTENTULUI MEDICAL	34
9.1	Principii generale	34

9.2	Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a asistentilor medicali generalisti, moaselor si asistentilor medicali	34
9.3	Raporturile profesionale cu alti profesionisti din domeniul sanitar	35
9.4	Raporturile profesionale cu institutiile	35
9.5	Educatia medicala continua	36
9.6	Obligatia acordarii ingrijirilor medicale	36
9.6.1	Obligatii etice si deontologice	36
9.6.2	Respectarea drepturilor pacientului	36
9.6.3	Consimtamantul	37
9.6.4	Secretul profesional	37
9.7	Situatia bolnavului psihic	37
9.8	Prescrierea, eliberarea pe baza unei retete medicale si administrarea drogurilor	38
9.9	Pacientul privat de libertate	38
9.10	Situatia pacientilor infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA	38
9.11	Practicarea profesiunii in sistem privat. Ingrijirile la domiciliu	38
9.12	Probleme ale ingrijirii minorilor	39
9.13	Probleme ale experimentarii pe om	39
9.14	Dispozitii finale	39
10	ETICA DI DEONTOLOGIA AUDITORULUI INTERN	39
10.1	Introducere	34
10.2	Principii fundamentale	40
10.3	Reguli de conduita	41
10.4	Dispozitii finale	41
11	ETICA SI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC	42
11.1	Principii deontologice	42
11.2	Conditiile de exercitare a profesiei	42
11.3	Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici	43
11.4	Imagiea profesiei	43
11.5	Dispozitii finale	44
12	ETICA SI CONDUITA PERSONALULUI TESA	44
12.1	Obiective	44
12.2	Principii generale	44
12.3	Norme generale de conduita profesionala a personalului TESA	45
12.3.1	Asigurarea unui serviciu public de calitate	45
12.3.2	Loialitatea fata de Constitutie si lege	45
12.3.3	Loialitatea fata de autoritatile si institutiile publice	45
12.4	Libertatea opiniilor	46
12.5	Activitatea publica	46
12.6	Cadrul relatiilor in exercitarea functiei	46
12.7	Conduita in cadrul relatiilor internationale	46
12.8	Participarea la procesul de luare a deciziilor	47
12.9	Obiectivitate in evaluare	47
12.10	Dispozitii finale	47

1. LEGISLATIA

Pentru elaborarea prezentului COD DE ETICA SI DEONTOLOGIE PROFESIONALA a stat la baza, ca temei legal, urmatoarea legislatie in vigoare:

- Legea nr. 95/ 2006 privind reforma in domeniul sanatatii, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea nr. 460/ 2003 privind exercitarea profesiei de biochimist, biolog si chimist; infiintarea, organizarea si functionarea Ordinului Biochimistilor, Biologilor si Chimistilor in sistemul sanitar din Romania
- Legea nr. 213/ 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania;
- HG nr. 788/ 2005 privind aplicarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 213/ 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera prctica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania;
- OUG nr. 144/ 2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moasa si a profesiei de asistent medical, precum si organizarea si functionarea Ordinului asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si asistentilor Medicali din Romania;
- Hotararea OAMMR nr. 2/ 2009 privind adoptarea Codului de etica si deontologie al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania;
- Legea nr. 514/ 2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Legea nr. 672/ 2002 privind auditul public intern, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul MFP nr. 252/ 2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etica a auditoriului intern;
- Legea nr. 571/ 2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcari ale legii;
- Legea nr. 46/ 2003 privind drepturile pacientului.

2. CODUL DE CONDUITA AL PERSONALULUI CONTRACTUAL IN SPITALUL UNIVERSITAR DE URGENTA BUCURESTI.

2.1 DOMENIUL DE APLICARE SI PRINCIPII GENERALE

2.1.1 Domeniul de aplicare

(1) Codul de conduita al personalului contractual din cadrul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti reglementeaza normele de conduita profesionala a intregului personal contractual.
(2) Normele de conduita profesionala prevazute de prezentul cod de conduita sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul spitalului, incadrat in baza prevederilor Legii nr. 53/2003 -Codul muncii, cu modificarile ulterioare

2.1.2 Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduita urmaresc sa asigure cresterea calitatii intregii activitati, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocratiei si a faptelor de coruptie, prin:
1. Reglementarea normelor de conduita profesionala necesare realizarii unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare crearii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului institutiei publice si al personalului contractual;

2. Informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este indreptatit sa se astepte din partea personalului;
3. Crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre cetateni si personalul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti.

2.1.3 Principii generale

Principiile care guverneaza conduita profesionala a personalului contractual sunt urmatoarele:
1. Prioritatea interesului public - principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a considera interesul public mai presus decat interesul personal, in exercitarea atributiilor functiei;
2. asigurarea egalitatii de tratament a cetatenilor - principiu conform caruia personalul are indatorirea de a aplica acelasi regim in situatii identice sau similare;
3. Profesionalismul - principiu conform caruia personalul are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;
4. Impartialitatea si nediscriminarea - principiu conform caruia angajatii sunt obligati sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea atributiilor functiei;
5. Integritatea morala - principiu conform caruia personalului ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
6. Libertatea gandirii si a exprimarii - principiu conform caruia personalul poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
7. Cinstea si corectitudinea - principiu conform caruia, in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul trebuie sa fie de buna-credinta si sa actioneze pentru indeplinirea conforma a atributiilor de serviciu;

2.1.4 Termeni

In intelesul prezentului cod, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:
1. Personal contractual ori angajat contractual - persoana incadrata si numita intr-o functie in cadrul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile ulterioare.
2. Functie - ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite, in temeiul legii, in fisa postului;
3. Interes public - acel interes care implica garantarea si respectarea de catre spital, a drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale cetatenilor, recunoscute de Constitutie, legislatia interna si tratatele internationale la care Romania este parte, precum si indeplinirea atributiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficientei, eficacitatii si economicitatii cheltuirii resurselor;
4. Interes personal - orice avantaj material sau de alta natura, urmarit ori obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altii, de catre personalul contractual prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii atributiilor functiei;
5. Conflict de interese - acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si impartialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute;
6. Informatie de interes public - orice informatie care priveste activitatile sau care rezulta din activitatea unitatii sanitare, si care este stabilita astfel de catre conducerea institutiei, in baza prevederilor legale in vigoare, indiferent de suportul ei;
7. Informatie cu privire la date personale - orice informatie privind o persoana identificata sau identificabila.

3. NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA A PERSONALULUI CONTRACTUAL

3.1 Asigurarea unui serviciu de calitate

(1) Personalul contractual are obligatia de a asigura un serviciu public de calitate in beneficiul cetatenilor, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in scopul realizarii competentelor institutiei, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.
(2) In exercitarea functiei, personalul are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta, pentru a castiga si a mentine increderea pacientilor in integritatea, impartialitatea si eficacitatea serviciilor medicale oferite de Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti.

3.2 Respectarea Constitutiei si a legilor

(1) angajatii au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia si legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
(2) Personalul trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrangerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor detinute.

3.3 Loialitatea fata de Institutia Sanitara

(1) Personalul contractual are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul institutiei sanitare in care si desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.
(2) angajatilor contractuali le este interzis:
1. Sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea institutiei, cu politicile si strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
2. Sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care institutia are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;
3. Sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
4. Sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutiei ori ale unor functionari publici sau angajati contractuali, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;
5. Sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului ori institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.
(3) Prevederile alin. (2) pct. 1 - 4 se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.
(4) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

3.4 Libertatea opiniilor

(1) In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti.
(2) In activitatea lor angajatii au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

(3) In exprimarea opiniilor, personalul trebuie sa aiba o atitudine conciliantа si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

3.5 Activitatea publica

(1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de managerul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, in conditiile legii.
(2) angajatii desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de manager.
(3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al institutiei.

3.6 Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

(1) In relatiile cu personalul din cadrul institutiei precum si cu persoanele fizice sau juridice, toti angajatii sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.
(2) Personalul are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul institutiei, precum si persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:
1. intrebuintarea unor expresii jignitoare;
2. dezvaluirea aspectelor vietii private;
3. formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.
(3) Personalul trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor cetatenilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatii publice, prin:
1. promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;
2. eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

3.7 Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul care reprezinta institutia in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti.
(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.
(3) In deplasarile in afara tarii, personalul este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

3.8 Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de serviciu sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

3.9 Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) In procesul de luare a deciziilor angajatii contractuali au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.
(2) angajatii contractuali au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre institutia publica, de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

3.10 Obiectivitate in evaluare

(1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.
(2) Personalul de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.
(3) Personalul de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile enuntate.

3.11 Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

(1) Personalul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.
(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
(3) angajatii au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.
(4) angajatii au obligatia de a nu impune altor angajati sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

3.12 Utilizarea resurselor publice

(1) Personalul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.
(2) Personalul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand institutiei numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.
(3) Personalul trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a resurselor, in conformitate cu prevederile legale.
(4) Personalului contractual care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora, fara aprobarea conducerii unitatii.

4 COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA PENTRU PERSONALUL Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti

4.1 Sesizarea

(1) Conducerea Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti poate fi sesizata de orice persoana cu privire la:
1. incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita de catre angajatii contractuali;
2. constrangerea sau amenintarea exercitata asupra oricarui angajat pentru a-l determina sa incalce dispozitiile legale in vigoare ori sa le aplice necorespunzator.
(2) Sesizarea prevazuta mai sus nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii.
(3) Angajatii Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti nu pot fi sanctionati sau prejudiciati in nici un fel pentru sesizarea cu buna-credinta a organelor disciplinare competente, in conditiile legii.
(4) Conducerea Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, va verifica actele si faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidentialitatii privind identitatea persoanei care a facut sesizarea.

4.2 Solutionarea sesizarii

(1) Rezultatele activitatii de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemneaza intr-un raport pe baza caruia Conducerea Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti va formula recomandari cu privire la modul de corectare a deficientelor constatate.
(2) Recomandarile Conducerii Universitar de Urgenta Bucuresti vor fi comunicate:
1. angajatului Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti sau persoanei care a formulat sesizarea;
2. angajatului care face obiectul sesizarii.

DISPOZITII FINALE

4.3 Raspunderea

(1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita atrage raspunderea disciplinara a personalului Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, in conditiile legii.
2) Organele cu atributii disciplinare au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare in conditiile Legii nr. 53/2003, cu modificarile si completarile ulterioare.
(3) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.
(4) Personalul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti raspunde patrimonial, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

4.5 Asigurarea publicitatii

Pentru informarea cetatenilor se va asigura afisarea codului de conduita pe site-ul spitalului, www. suub.ro

5. ETICA SI DEONTOLOGIA MEDICILOR

5.1 Domeniul de aplicare si principii generale

Sanatatea omului este telul suprem al actului medical. Obligatia medicului consta in a apara sanatatea fizica si mentala a omului, in a usura suferintele, in respectul vietii si demnitatii persoanei umane, fara discriminari in functie de varsta, sex, rasa, etnie, religie, nationalitate, conditie sociala, ideologie politica sau orice alt motiv, in timp de pace, precum si in timp de razboi. Respectul datorat persoanei umane nu inceteaza nici dupa decesul acesteia.
In exercitarea profesiei sale, medicul acorda prioritate intereselor pacientului, care primeaza asupra oricaror alte interese.
In exercitarea profesiei sale, medicul este obligat sa respecte drepturile fundamentale ale omului si principiile etice in domeniul biomedical. Este interzis medicului, in exercitarea profesiei sale, sa impuna pacientului opiniile sale personale de orice natura ar fi acestea.
Medicul nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca achizitiile stiintei medicale, in scopul imbunatatiri cunostintelor sale medicale.
Medicul trebuie ca, in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor medicale in ceea ce priveste problemele medicale.
Medicul care ofera informatii medicale in mass-media trebuie sa erifice modul in care afirmatiile sale sunt facute publice si sa ia atitudine in cazul denaturarii acestora.

5.2 Indatoriri generale

5.2.1 Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate

Medicul are independenta profesionala absoluta, libertatea absoluta a prescriptiilor si actelor medicale pe care le considera necesare, in limitele competentei sale, si este raspunzator pentru acestea.
in cazul limitarii prin constrangeri administrative si/sau economice a independentei sale, medicul nu este raspunzator.
Medicul nu va garanta vindecarea afectiunii pentru care pacientul i s-a adresat.
In activitatea medicala ce se desfasoara in echipa (sectii de spital, proces de invatamant medical tip rezidentiat), raspunderea pentru actele medicale apartine sefului echipei, in limitele atributiilor administrative de coordonare, si medicului care efectueaza direct actul medical, in limitele competentei sale profesionale si rolului care i-a fost atribuit de seful echipei. in echipele interdisciplinare, seful echipei se considera a fi medicul din specialitatea in care s-a stabilit diagnosticul major de internare, daca nu exista reglementari speciale care sa prevada altfel.
Incredintarea totala sau partiala a obligatiilor proprii catre alte persoane, in lipsa controlului personal, constituie abatere deontologica.
Exprimarea consimtamantului informat al pacientului pentru tratament nu inlatura responsabilitatea medicului pentru eventualele greseli profesionale.

5.2.2 Secretul profesional, este obligatoriu, cu exceptia situatiilor prevazute de lege.

Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, in timpul exercitarii profesiei sale, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum si probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstante in legatura cu boala. Secretul

profesional persista si dupa terminarea tratamentului sau decesul pacientului.
Secretul profesional trebuie pastrat si fata de apartinatori, daca pacientul nu doreste altfel.
Secretul profesional trebuie pastrat fata de colegi, cadre sanitare si institutiile medicale care nu sunt implicate in actul medical al pacientului in cauza. In comunicarile stiintifice cazurile vor fi in asa fel prezentate incat identitatea bolnavului sa nu poata fi recunoscuta.
In cazul in care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Medicii sefi ai unitatilor medicale sunt obligati sa ia toate masurile in asa fel incat accesul mass-media la pacient sa se faca numai cu acceptul medicului curant si al pacientului. acordarea de informatii cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant si al sefului unitatii medicale.
Evidentele medicale trebuie pastrate ca materiale secrete profesionale.

5.2.3 Reguli generale de comportament in activitatea medicala

Medicul nu poate trata un pacient fara a-l examina medical in prealabil, personal. Numai in cazuri exceptionale, de urgenta sau in cazuri de forta majora (imbolnaviri pe nave maritime aflate in mers, pe avioane in zbor, locuri inaccesibile sasu in timp util) se vor da indicatii de tratament prin mijloace de telecomunicatii.
Medicul poate executa o activitate medicala doar daca are pregatire si practica suficienta pentru aceasta. aceasta prevedere nu se aplica in cazuri de urgenta vitala, care nu poate fi rezolvata altfel.
Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate si pentru manuirea carora are pregatire ori suficienta practica.
Daca in urma examinarii sau in cursul tratamentului medicul considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alti specialisti sau va indruma bolnavul catre acestia.
In caz de pericol de moarte iminent, medicul va ramane langa pacient atat timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional. Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeasi grija si aceeasi atentie ca si cel care are sanse de vindecare.
Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar si a sanselor de insanatosire.
Medicul va evita sa trezeasca prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decat este ea in realitate. Medicul va pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale ale bolnavului, exprimandu-si parerea numai daca este solicitat si numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii bolnavului.
Medicul nu trebuie sa se implice in problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului sau.

5.2.4 Obligativitatea acordarii asistentei medicale

Medicul care se gaseste in prezenta unui bolnav sau ranit in pericol are obligatia sa ii acorde asistenta la nivelul posibilitatilor momentului si locului ori sa se asigure ca cel in cauza primeste ingrijirile necesare.
In caz de calamitati naturale sau accidentari in masa, medicul este obligat sa raspunda la chemare, chiar sa isi ofere de bunavoie serviciile medicale imediat ce a luat cunostinta despre eveniment.
Medicul poate refuza acordarea de ingrijiri de sanatate din motive personale sau profesionale temeinice, indrumand pacientul spre alte surse de ingrijire medicala, cu exceptia situatiilor de urgenta.
Medicul este obligat sa puna la dispozitie confratelui care preia pacientul toate informatiile medicale

referitoare la caz.

5.3 Intretinerea si folosirea cunostintelor profesionale

5.3.1 Educatia medicala continua

Medicii au datoria de a-si perfectiona continuu cunostintele profesionale. In folosirea unor metode terapeutice noi trebuie sa primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decat dupa evaluarea raportului risc-beneficiu.

5.3.2 Integritatea si imaginea medicului

Medicul trebuie sa fie model de comportament etico-profesional, contribuind la cresterea nivelului sau profesional si moral, a autoritatii si prestigiului profesiunii medicale pentru a merita stima si increderea pacientilor si a colaboratorilor.
Medicul nu trebuie sa se foloseasca de un mandat electiv, o functie administrativa sau de alte autoritati pentru a-si creste clientela.
Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregatirii sale profesionale.
Informarile privind serviciile medicale sunt acceptate, cu conditia sa fie corecte, si se pot referi la:
a) sediul profesional, orele de functionare, conducerea institutiei medicale;
b) specialitatea si titlul medicului;
c) metodele de diagnostic si tratament folosite. aceste informatii trebuie sa se refere numai la metode de diagnostic si tratament fundamentate stiintific si acceptate in lumea medicala. Nu trebuie sa contina informatii eronate sau care ar putea induce pacientii in eroare;
d) tarifele percepute.
aceste informatii nu trebuie sa induca pacientilor impresia ca neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune in pericol starea de sanatate fizica sau psihica.
Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Mentionarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale in cuprinsul unor articole, carti, facuta in scop stiintific, nu se considera reclama.
Medicul nu trebuie sa faca propaganda in mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fara sa sublinieze si rezervele ce se impun.
Este contrara eticii intelegerea dintre doi medici, intre medic si farmacist sau intre medic si un cadru auxiliar pentru obtinerea de avantaje materiale.
Este interzisa medicului practician implicarea in distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate.
Este interzisa practicarea de catre medic a unor activitati care dezonoreaza profesia medicala.
Orice medic trebuie sa se abtina, chiar in afara vietii profesionale, de la acte de natura sa duca la desconsiderarea acesteia.
Medicul nu poate fi obligat sa isi exercite profesia in conditii ce ar putea compromite calitatea ingrijirilor medicale si a actelor sale profesionale, cu exceptia urgentelor medico-chirurgicale vitale.
Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practica nestiintifica este interzisa.
Este interzisa acordarea de facilitati, colaborarea sau sprijinirea oricarei persoane care practica ilegal medicina. Medicul are obligatia de a sesiza existenta unor astfel de situatii colegiului teritorial al medicilor.

5.3.3 Onorarii si atragerea bolnavilor

Este interzisa emiterea oricarui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit.
Este interzisa medicului practicarea concurentei neloiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minimale, vadit disproportionate fata de costul real al serviciului medical, in scopul atragerii clientelei.
Este admis serviciul gratuit in scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai tarziu la 3 zile dupa acordarea asistentei medicale.

5.4 Indatoriri fata de bolnavi

5.4.1 Respectarea drepturilor persoanei

Medicul trebuie sa respecte dreptul persoanei in privinta optiunii libere asupra medicului sau curant si chiar sa faciliteze aceasta posibilitate.
Un medic care este solicitat sau are obligatia sa examineze o persoana privata de libertate ori sa dea ingrijiri in mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie si numai prin simpla prezenta, sa cautioneze sau sa favorizeze atingerea integritatii fizice ori psihice a vreunui detinut, inclusiv a demnitatii acestuia. Daca medicul constata ca persoana privata de libertate a suportat maltratari, are obligatia sa informeze autoritatea judiciara.

5.4.2 Relatia cu pacientul

Exercitarea profesiei medicale nu trebuie facuta impersonal, ci incercand stabilirea unei relatii umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului sa nu para un act formal.
Este interzis ca medicul curant sa intretina relatii sexuale cu pacientii sai sau sa-i supuna pe acestia unor acte degradante pentru fiinta umana.
Medicul trebuie sa dea dovada de diligenta maxima in stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat si in evitarea complicatiilor previzibile la pacientul aflat in ingrijirea sa.
Prescriptiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurandu-se ca a fost inteles complet de catre bolnav si anturajul acestuia, mergand pana la incercarea de a supraveghea executarea tratamentului.
Din momentul in care a raspuns unei solicitari, medicul este automat angajat moral sa asigure bolnavului in cauza ingrijiri constiincioase si devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicala sau la un specialist cu competente superioare.
Medicul curant are obligatia de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obtinerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala.
In caz de razboi, cataclisme, epidemii si atentate, medicul nu are dreptul sa isi abandoneze bolnavii, cu exceptia unui ordin formal al unei autoritati competente in conformitate cu legea.

5.4.3 Consimtamantul

Pentru orice interventie medicala diagnostica sau terapeutica este necesar consimtamantul informat al pacientului.
Consimtamantul pacientului va fi exprimat in conditiile legii. Consimtamantul va fi dat dupa informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile si beneficiile acestora.
In situatia pacientilor minori, incompetenti sau care nu isi pot exprima vointa, consimtamantul va apartine reprezentantilor legali. Daca medicul curant apreciaza ca decizia reprezentantului legal nu este in interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul si a

lua decizia.
In situatii de urgenta, cand este pusa in pericol viata pacientului, iar acesta nu isi poate exprima vointa si rudele sau reprezentantii legali nu pot fi contactati, consimtamantul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmand ca informarea acestuia sa se faca ulterior.
Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudenta si tact, tinandu-se cont de starea psihica a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit si familiei doar daca pacientul consimte la aceasta. in cazul in care se considera ca dezvaluirea prognosticului infaust va dauna pacientului sau atunci cand acesta nu doreste sa afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei.

5.4.4 Probleme ale ingrijirii minorilor

Medicul trebuie sa fie aparatorul intereselor medicale ale copilului bolnav atunci cand apreciaza ca starea de sanatate a copilului nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata de anturaj. Daca medicul apreciaza ca un minor este victima unei agresiuni sau privatiuni, are obligatia de a-l proteja uzand de prudenta si anuntand autoritatea competenta.

5.4.5 Eliberarea de documente

Este interzisa eliberarea pentru bolnav a unor certificate de complezenta sau a unor rapoarte tendentioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectiva.
Medicul poate emite certificate, atestate si documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatari si a examenelor necesare in acest scop.
Este interzis ca informatiile medicale sa fie prezentate deformat sau ascunse.
Documentele medicale vor respecta forma prevazuta de lege. Documentele medicale nu trebuie sa contina mai multe date decat este necesar scopului pentru care acestea sunt intocmite si eliberate.
Persoana la care se refera documentul medical emis are dreptul de a fi informata cu privire la continutul acestuia.

5.5 Indatoriri fata de public

Medicul chemat intr-o familie ori colectivitate trebuie sa se ingrijeasca de respectarea regulilor de igiena si de profilaxie. El va semnala bolnavului si anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei insisi, dar si fata de comunitate si colectivitate.
Medicul are obligatia morala de a aduce la cunostinta organelor competente orice situatie de care afla si care reprezinta un pericol pentru sanatate publica.

5.6 Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii. Confraternitatea

Medicul va trebui sa isi trateze confratii asa cum ar dori el insusi sa fie tratat de ei. in baza spiritului de corp, medicii isi datoreaza asistenta morala.Schimbul de informatii intre medici privind pacientii trebuie sa se faca obiectiv si in timp util, in asa fel incat asistenta medicala a pacientilor sa fie optima. Daca un medic are neintelegeri cu un confrate, trebuie sa prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din Romania. Este interzisa raspandirea de comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputatia profesionala a unui confrate. Medicii trebuie sa ia apararea unui confrate atacat pe nedrept. Constituie incalcare a regulilor etice blamarea si defaimarea colegilor (critica pregatirii sau activitatii lor medicale) in fata bolnavilor, apartinatorilor, a personalului sanitar etc., precum si orice expresie sau act capabil sa zdruncine increderea in medicul curant si autoritatea acestuia.

atunci cand un medic ia cunostinta despre greseli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de catre un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu confratele in cauza. Daca aceasta nu da rezultate, medicul are obligatia sa discute cazul in cadrul Colegiului Medicilor din Romania, inainte de a se adresa autoritatilor competente.

5.7 Consultul medical

Ori de cate ori medicul considera necesar sa ceara parerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formularea planului terapeutic sau a indicatiei unei interventii, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui si tinand cont de preferintele acestuia, un consult cu alti confrati.
Consultul este organizat de medicul curant si este recomandabil ca medicii chemati pentru consult sa examineze bolnavul in prezenta medicului curant. apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul. Dupa ce au cazut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorului rezultatul consultului. Daca exista divergente de pareri, se va proceda, dupa caz, la completarea examinarilor, internarea in spital, largirea consultului prin invitarea altor specialisti etc.
In consultul medical se va pastra o atmosfera de stima si respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant. Discutia cazului si observatiile critice nu se vor face in fata bolnavului sau a altor persoane straine, chiar daca este vorba de medici subordonati.
Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie sa revada ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant. In cazul colaborarii mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea personal. Este interzis transferul de sarcini si responsabilitati privind indicatiile de investigatii, prescrierea de medicamente sau concedii medicale catre alti medici care nu au participat la consultul medical.
Daca in urma unui consult avizul celor chemati difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber sa se retraga daca parerea medicilor chemati la consult prevaleaza in opinia pacientului sau a anturajului acestuia.
Pacientul aflat in tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme incidente urgente, cu informarea prealabila sau ulterioara a medicului. Daca propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia, medicul are obligatia organizarii modalitatii de consult.
In cazul in care medicul curant nu este de acord, se poate retrage fara explicatii. In urma consultului se va redacta un document semnat de participanti. Daca documentul nu este redactat, se considera ca participantii la consult sustin punctul de vedere al medicului curant.

5.8 Raporturi cu alti profesionisti sanitari

Medicii vor avea raporturi bune, in interesul pacientilor, cu ceilalti profesionisti din domeniul medical.

5.9 Situatii speciale

5.9.1 Reguli privind cercetarea medicala pe subiecti umani

Cercetarea medicala pe subiecti umani se face cu respectarea prevederilor conventiilor si declaratiilor internationale la care Romania este parte semnatara.
Medicul implicat in cercetarea biomedicala are datoria de a promova si proteja viata, sanatatea, intimitatea si demnitatea subiectilor umani care participa la cercetare. In desfasurarea cercetarii

medicale pe subiecti umani trebuie acordata o protectie deosebita populatiilor vulnerabile, cum ar fi:
a) persoane dezavantajate din punct de vedere economic si medical;
b) persoane care nu isi pot da consimtamantul pentru participarea intr-o cercetare medicala (minori, persoane incompetente, persoane care datorita starii lor nu isi pot exprima vointa);
c) persoane care sunt susceptibile a-si da consimtamantul sub presiune (de exemplu, persoane in detentie, militari);
d) persoane care nu beneficiaza personal din cercetare;
e) persoane pentru care cercetarea medicala este combinata cu ingrijirea medicala.
In cercetarea pe subiecti umani, binele individului primeaza asupra binelui societatii in general si al stiintei. Cercetarea medicala in scopul progresului medical trebuie sa se faca doar in ultima instanta pe subiecti umani. aceasta trebuie sa se efectueze in conformitate cu datele stiintifice existente, cu alte surse relevante de informare si cu datele obtinute din experimentarea pe animale, atunci cand aceasta este posibila. Principalul scop al cercetarii medicale pe subiecti umani este de a imbunatati metodele profilactice, diagnostice si de tratament, intelegerea etiologiei si a patogenezei unei afectiuni.
Nu se poate intreprinde nici o cercetare pe o persoana, decat daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:
a) nu exista nici o metoda alternativa la cercetarea pe fiinte umane, de eficacitate comparabila;
b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproportionate in comparatie cu beneficiile potentiale ale cercetarii;
c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanta competenta dupa ce a facut obiectul unei examinari independente asupra pertinentei sale stiintifice, inclusiv al unei evaluari a importantei obiectivului cercetarii, precum si al unei examinari pluridisciplinare a acceptabilitatii sale pe plan etic;
d) persoana pe care se fac cercetari este informata asupra drepturilor sale si asupra garantiilor pentru protectia sa;
e) exista consimtamantul participantilor.
f) Protocolul cercetarii trebuie sa fie evaluat de o comisie de etica, formata din persoane independente fata de cercetatori sau sponsori. Comisia de etica ce efectueaza evaluarea proiectului trebuie sa fie informata cu privire la desfasurarea cercetarii si are dreptul de a monitoriza cercetarile in derulare. Cercetarea medicala pe subiecti umani trebuie sa fie efectuata numai de catre persoane calificate in acest sens. aceasta persoana are responsabilitatea privind subiectii implicati in cercetare, chiar daca acestia si-au exprimat consimtamantul informat pentru participare. Experimentul clinic (cercetarea fara scop terapeutic) este admisibil din punct de vedere etic daca nu comporta nici un risc serios previzibil. Cercetatorii care conduc experimentul clinic sunt obligati sa il intrerupa daca apare pericolul vatamarii sanatatii subiectului sau cand acesta cere sistarea experimentului. Cercetarea medicala pe subiecti umani se poate derula doar daca potentialele beneficii
sunt superioare riscurilor.
Impunerea cu forta sau prin inducerea in eroare a experimentului pe om constituie o grava incalcare a principiilor eticii medicale. Participarea subiectilor umani in cercetare se poate face numai voluntar si numai dupa ce acestia au fost informati adecvat cu privire la: scopurile, metodele cercetarii, riscurile si beneficiile anticipate. De asemenea, subiectii trebuie informati ca se pot retrage oricand din cercetare, fara ca acest lucru sa ii prejudicieze in vreun fel.
Consimtamantul informat al participantilor trebuie luat cu respectarea prevederilor legale.
Refuzul unui pacient de a participa intr-o cercetare nu trebuie sa influenteze calitatea relatiei medic-pacient. In cazul minorilor, consimtamantul va fi obtinut de la apartinatori sau de la reprezentantul legal, fiind necesar si acceptul minorului de a participa in cercetare. Este necesar un

maximum de prudenta in a utiliza minorii in experimentele medicale si numai daca riscurile sunt minime.
In cazul persoanelor incompetente sau incapabile de a-si exprima vointa, consimtamantul va fi obtinut de la apartinatori sau de la reprezentantii legali.
Includerea in cercetarea medicala a subiectilor incompetenti sau care nu isi pot exprima vointa se va face numai atunci cand cercetarea nu poate fi efectuata folosindu-se persoane competente (conditia fizica sau psihica ce impiedica obtinerea consimtamantului informat este o caracteristica necesara a populatiei incluse in studiu) si numai daca riscurile sunt minore. Medicul trebuie sa ia toate masurile necesare pentru protejarea intimitatii subiectilor participanti in cercetare, pentru pastrarea confidentialitatii informatiilor despre subiecti, si trebuie sa minimalizeze pe cat posibil impactul cercetarii asupra integritatii fizice, mentale si a personalitatii acestora.
Cercetarile facute in scop terapeutic constituie aplicarea pentru prima data la om a unor procedee medicale sau chirurgicale si se vor face exclusiv in scop curativ. in asemenea cercetari trebuie sa existe o proportionalitate justa, in favoarea bolnavului, intre riscurile procedeului nou si gravitatea cazului; pericolele posibile ale procedeului nou sa nu intreaca in gravitate evolutia probabila a bolii de baza sau a tratamentelor cunoscute si aplicate pana in prezent.
Folosirea unui placebo in cercetari medicale combinate cu ingrijirea pacientilor este admisa numai atunci cand nu exista metode profilactice, diagnostice sau terapeutice demonstrate pentru subiectii participanti ori atunci cand pacientii care primesc placebo nu sunt expusi unor riscuri suplimentare.
Participantii intr-o cercetare medicala trebuie sa aiba acces la beneficiile rezultate din aceasta, dupa incheierea cercetarii.
Publicarea rezultatelor unei cercetari medicale pe subiecti umani se va face cu respectarea acuratetei datelor si numai in conditiile in care sunt respectate normele etice nationale si internationale care guverneaza cercetarea medicala pe subiecti umani. Se interzice provocarea de imbolnaviri artificiale unor oameni sanatosi, din ratiuni experimentale.
In toate cazurile de cercetari clinice, pentru verificarea pe om a eficacitatii unor metode de diagnostic sau de tratament se va respecta riguros conditia consimtamantului voluntar al subiectului.
Experimentarea umana trebuie sa respecte un numar de reguli:
a) sa fie precedata de o serioasa experimentare pe animal;
b) subiectul sa accepte voluntar, sa fie major, in stare de libertate si perfect informat despre riscuri;
c) in cazul unor maladii incurabile, la subiecti in stadiul terminal, remediul nu trebuie sa provoace suferinte suplimentare si sa existe sanse rezonabile de a fi util;
d) nu pot fi experimentate remedii care ar altera psihicul sau constiinta morala.
Se interzice orice activitate terapeutica sau experimentala pe om din simple ratiuni de orgoliu profesional ori stiintific, de al carei rezultat nu poate beneficia majoritatea indivizilor sau care lezeaza principiile culturale ori morale ale comunitatii. Experimentele privind clonarea fiintei umane sunt interzise.

5.9.2. Exercitiul medicinei de expertiza judiciara

Subiectul va fi informat in prealabil despre sensul examinarii, de catre expertul care nu a avut niciodata nici o relatie de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influenta rationamentele. in acest din urma caz expertul are obligatia de a se recuza, informand forurile competente cu privire la motivele recuzarii. Expertizatul il poate recuza pe expert, acesta trebuind sa se supuna dorintei expertizatului. Raportul final nu va contine decat elemente de raspuns la chestiunile puse in decizia de numire a expertului. In rest, expertul este supus secretului profesional.

5.9.3 Atentarea la viata si integritatea fizica a bolnavului. Eutanasia

Medicul trebuie sa incerce reducerea suferintei bolnavului incurabil, asigurand demnitatea muribundului. Se interzice cu desavarsire eutanasia, adica utilizarea unor substante sau mijloace in scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea si prognosticul bolii, chiar daca a fost cerut insistent de un bolnav perfect constient.
Medicul nu va asista sau indemna la sinucideri ori autovatamari prin sfaturi, recomandari, imprumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicatie sau ajutor in acest sens. Nici o mutilare nu poate fi practicata fara o justificare medicala evidenta, serios documentata si fara consimtamantul informat al pacientului, cu exceptia situatiilor de urgenta cu risc vital.
Prin actele sale profesionale, de investigare sau terapeutice, medicul nu trebuie sa supuna pacientul nici unui risc nejustificat, chiar daca exista cererea expresa a acestuia din urma. Intreruperea de sarcina poate fi practicata in cazurile si in conditiile prevazute de lege. Orice medic este liber sa refuze fara explicatii cererea de intrerupere voluntara a sarcinii.

6 ETICA SI DEONTOLOGIA FARMACISTULUI

6.1 Principii generale

Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de farmacist sunt urmatoarele:
a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
c) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
d) colaborarea ori de cate ori este cazul cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
e) adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia sanitara a publicului, precum si fata de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicatiei si a altor flageluri;
f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel inalt de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanta cu progresele stiintelor si practicii farmaceutice;
g) in exercitarea profesiei farmacistii trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
h) farmacistii trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia de farmacist sau sa submineze increderea publica in aceasta.
In situatiile in care in rezolvarea unei probleme alegerea solutiei nu este prevazuta in normele legale, farmacistul trebuie sa ia o decizie concordanta cu etica profesiei si sa isi asume responsabilitatea. Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat sa isi pastreze libertatea si independenta profesionala conform juramantului profesiei.
Colegiul Farmacistilor din Romania garanteaza mentinerea standardelor profesionale la cel mai inalt nivel posibil, in scopul ocrotirii sanatatii publice, prin supravegherea respectarii de catre farmacisti a indatoririlor profesionale si a eticii profesionale, precum si prin apararea independentei, onoarei si demnitatii profesionale.

6.2 Responsabilitatea personala si independenta farmacistilor

In vederea indeplinirii atributiilor, farmacistul, in timpul exercitarii actului profesional, este obligat sa respecte urmatoarele reguli:

a) sa isi exercite profesia in conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevazute de regulile de buna practica din domeniul sau de activitate;
b) sa isi indeplineasca indatoririle profesionale cu competenta, in termenele stabilite;
c) sa profeseze doar in acele posturi in care i se permite sa isi respecte indatoririle esentiale ca farmacist, libertatea de decizie si independenta profesionala;
d) sa accepte acele posturi pentru care are competenta si disponibilitatea necesare pentru a indeplini cu succes indatoririle profesionale. In acest sens trebuie sa se informeze asupra specificului activitatii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiunii la standardele necesare;
e) sa isi indeplineasca personal atributiile si la nevoie sa delege o persoana competenta autorizata pentru indeplinirea anumitor activitati profesionale, asumandu-si raspunderea;
f) sa informeze imediat o persoana responsabila in cazul in care nu isi poate indeplini indatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp masuri de remediere;
g) sa raporteze medicului prescriptor sau autoritatilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, in scopul optimizarii tratamentelor;
h) sa se abtina sa critice sau sa condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apeleaza la serviciile sale;
i) sa acorde servicii in mod egal pentru toti pacientii, fara discriminare, in ordinea solicitarii acestora, cu exceptia situatiilor de urgenta;
j) sa se asigure ca serviciile sale au fost percepute si intelese corect de pacient, incurajandu-l sa participe activ la reusita tratamentului;
k) sa nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care ii intra in atributii, conform legii.
Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului.
Inainte de a-si asuma o functie de conducere, farmacistul trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.

6.3 In exercitarea functiei, farmacistul-sef are urmatoarele obligatii:

a) trebuie sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;
b) trebuie sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;
c) trebuie sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;
d) se asigura ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;
e) trebuie sa respecte independenta profesionala a farmacistilor din subordine;
f) se asigura ca echipamentele, localul si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;
g) se asigura ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt supuse asigurarii de raspundere profesionala;
h) se asigura ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;
i) are datoria sa notifice colegiului pe raza caruia isi desfasoara activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori functia sa;
j) trebuie sa accepte, in masura posibilitatilor, elevi si studenti pentru indeplinirea stagiului de practica in unitatea pe care o conduce.

6.4 Competenta profesionala

Farmacistul trebuie sa isi asigure si sa isi mentina la un inalt nivel pregatirea profesionala, prin actualizarea permanenta a cunostintelor in aria sa profesionala, in scopul indeplinirii atributiilor cu competenta necesara.
In vederea actualizarii permanente a cunostintelor profesionale, farmacistul este obligat:
a) sa isi planifice si sa participe la formele de pregatire profesionala organizate sau acreditate de Colegiul Farmacistilor din Romania;
b) sa evalueze si sa aplice in practica curenta cunostintele actualizate permanent;
c) sa ateste cu documente doveditoare pregatirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este inregistrat.

6.5 Confidentialitatea

Farmacistul are datoria de a respecta si proteja informatia profesionala.
Farmacistul trebuie sa respecte si sa protejeze confidentialitatea informatiilor referitoare la pacienti, obtinute in cursul activitatilor profesionale.
Informatiile pot fi dezvaluite in urmatoarele cazuri:
a) cand pacientul si-a dat consimtamantul scris;
b) cand tutorele pacientului a consimtit in scris, daca varsta pacientului sau starea sa de sanatate nu permite aceasta;
c) cand este necesar pentru a preveni afectari majore sau punerea in pericol a sanatatii pacientului, a unei terte persoane sau a publicului in general;
d) stabilirea vinovatiei in cazul savarsirii unor infractiuni, la solicitarea instantei de judecata;
e) in alte situatii prevazute de lege.
Farmacistul nu trebuie sa dezvaluie, decat cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informatie referitoare la practica prescrierii acestuia.
Farmacistul trebuie sa protejeze informatia profesionala interna, respectand urmatoarele reguli:
a) sa nu permita accesul tertilor la informatii privind activitatea unitatii in care isi desfasoara activitatea, decat cu acordul scris al angajatorului sau in alte situatii prevazute de lege;
b) sa respecte cerintele legale de protectie a informatiilor privind acumularea si utilizarea acestora;
c) sa asigure protectia informatiilor la operatiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

6.6 Relatiile de colaborare ale farmacistului

In exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca in interesul bolnavului si al pacientului in general sa colaboreze cu toti confratii sai. In acest sens:
a) toti farmacistii isi acorda ajutor reciproc si consultanta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
b) farmacistii isi rezolva singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; daca nu reusesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
c) farmacistul trebuie sa isi trateze toti colaboratorii cu respect, bunavointa si colegialitate;
d) farmacistul trebuie sa dovedeasca in orice imprejurare solidaritate fata de colegii sai si loialitate fata de corpul profesional si profesia de farmacist.
In interesul pacientului si al publicului in general, farmacistul trebuie sa colaboreze cu medicul si cu alti membri ai echipei de sanatate. In acest sens:
a) farmacistul colaboreaza activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului

pacientului la timp, in parametrii optimi si in interesul acestuia;
b) in colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abtine de la orice intelegere in scop material sau de alta natura care ar avea drept rezultat incalcarea dreptului pacientului;
c) farmacistul trebuie sa se abtina de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnitatii si imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neincredere pacientului.

6.7 Concurenta neloiala

Farmacistul nu trebuie sa utilizeze mijloacele concurentei neloiale in vederea obtinerii unor avantaje materiale sau de alta natura.
Se considera a fi practici neloiale, fara a fi limitative, urmatoarele activitati:
a) atragerea pacientilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclama mincinoasa;
b) folosirea de functia detinuta sau de mandatul incredintat in cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienti.
Este sanctionabila denuntarea nejustificata si in scop concurential a colegilor.

6.8 Publicitatea

Orice informatie furnizata publicului de catre farmacist in legatura cu serviciile de sanatate oferite trebuie sa fie corecta, decenta, legala si onesta.
Orice informatie si material promotional cu privire la serviciile profesionale trebuie sa fie in concordanta cu rolul farmacistului in promovarea sanatatii si sa permita pacientului sa decida independent asupra solicitarii serviciului respectiv.
In scopul promovarii unor servicii proprii, farmacistii trebuie sa se abtina de la a defaima serviciile profesionale ale altor confrati.
Farmacistul trebuie sa se abtina de la orice procedee sau mijloace contrare demnitatii profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-si alege singur farmacistul.
Pe tot timpul exercitarii profesiei, farmacistul trebuie sa se asigure ca actiunile de promovare a medicamentelor, in care este implicat sau care au loc in unitatile in care el lucreaza, sunt in conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.
Farmacistul se va asigura ca promovarea medicamentelor nu implica obligarea pacientului de a cumpara sau de a primi medicamente nedorite sau in exces, in locul celor dorite sau impreuna cu acestea.

6.9 Servicii farmaceutice de urgenta

(1) Pentru asigurarea continuitatii asistentei cu medicamente a populatiei, farmacistii trebuie sa furnizeze, in conditiile legii, servicii farmaceutice de urgenta.
(2) Furnizarea serviciilor farmaceutice de urgenta se va face cu respectarea urmatoarelor principii:
a) farmacistul va utiliza toate cunostintele sale profesionale pentru a veni in sprijinul pacientului;
b) pentru a realiza un serviciu de calitate, farmacistul va solicita pacientului sau apartinatorului acestuia toate informatiile legate de urgenta cererii sale, respectiv medicatia curenta, existenta altor afectiuni sau alergii, precum si alte aspecte care pot influenta decizia farmacistului;
c) decizia farmacistului va fi luata avandu-se in vedere si afectiunea pentru care se solicita medicamentul, grupa terapeutica din care face parte medicamentul, efectele adverse si contraindicatiile;
d) in functie de gravitatea situatiei prezentate, farmacistul va incerca sa ia legatura cu medicul curant al pacientului sau cu un alt medic;

e) dozele eliberate pot fi pentru maximum 24 de ore, in zilele lucratoare, si pentru maximum 72 de ore, pentru sfarsitul de saptamana si sarbatorile legale;
f) orice interventie de acest tip va fi insotita de recomandarea farmacistului ca pacientul sa se adreseze imediat medicului;
g) in cazul copiilor, eliberarea unui medicament va fi insotita de recomandarea catre parinti de a consulta in cel mai scurt timp medicul de familie sau de a apela la serviciul de urgenta;
h) medicamentele psihotrope si stupefiante nu fac obiectul serviciilor farmaceutice de urgenta.
Pentru a realiza in conditii bune serviciile farmaceutice de urgenta, farmacistul este obligat sa acorde primul ajutor, in limita competentelor sale, si sa solicite interventia serviciilor specializate, informand asupra masurilor luate din proprie initiativa.
(1) Farmacistul poate elibera medicamente fara prescriptie medicala in urmatoarele situatii:
a) pacientul este bolnav cronic si este cunoscut de catre farmacist sau se afla in evidentele farmaciei ca utilizator al medicamentului solicitat, dar din diverse motive nu a putut ajunge la medic;
b) pacientul nu poseda o prescriptie medicala, dar prezinta un bilet de iesire din spital, o scrisoare medicala etc.;
c) pacientul prezinta o prescriptie a carei valabilitate a expirat;
d) pacientul prezinta o schema de tratament parafata de medicul prescriptor;
e) pacientul este in tranzit si nu isi poate continua tratamentul;
f) alte situatii de urgenta in care farmacistul va decide, dupa caz, eliberarea unui medicament pe o durata limitata, pana la obtinerea unei prescriptii, cu indrumarea pacientului catre medicul de familie, centrul de sanatate sau permanenta, compartimentul ori unitatea de primire a urgentelor sau apelarea numarului de urgenta 112.
(2) Farmaciile din mediul rural pot furniza servicii farmaceutice de urgenta si in situatia in care in localitate nu exista cabinete medicale sau medicul nu este prezent; in aceste situatii.
Cand nu poate sa acorde pacientului serviciul solicitat, farmacistul trebuie sa indrume pacientul spre un serviciu specializat de asistenta medicala.
In cazuri urgente, farmacistul trebuie sa acorde asistenta pacientilor, daca este solicitat, si in afara programului farmaciei.

6.10 Incompatibilitati

(1) Se recunoaste ca activitate profesionala activitatea desfasurata in mod legal de farmacisti in unul sau mai multe dintre domeniile urmatoare:
a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
b) fabricarea si controlul medicamentelor;
c) controlul medicamentelor intr-un laborator pentru controlul medicamentelor;
d) depozitarea, conservarea si distribuirea medicamentelor angro;
e) prepararea, controlul, depozitarea si distributia medicamentelor in farmacii deschise publicului;
f) prepararea, controlul, depozitarea si eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
g) acordarea de informatii si consultanta privind medicamentele.
(2) Farmacistul, in conformitate cu pregatirea sa universitara, este competent sa exercite si alte activitati profesionale, precum:
a) colaborare cu medicul pentru stabilirea si urmarirea terapiei pacientului;
b) farmacovigilenta;
c) fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea si distributia produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igieno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substantelor farmaceutice active si auxiliare;
d) analize in laboratoare de biochimie, toxicologie si igiena a mediului si alimentelor;

e) marketing si management farmaceutic;
f) activitati didactice, cercetare sau administratie sanitara.
(3) In toate activitatile prevazute la alin. (1) farmacistul are deplina raspundere si drept de decizie.
Exercitarea profesiei de farmacist este incompatibila cu:
a) exercitarea concomitenta a profesiei de medic;
b) starea de sanatate fizica sau psihica necorespunzatoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;
c) comerciant persoana fizica;
d) exercitarea unor activitati contrare legii sau bunelor moravuri;
e) calitatea de lucrator comercial sau agent comercial;
f) angajat al altor unitati decat cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutica, productia ori distributia de medicamente.
Daca in termen de 15 zile de la notificarea facuta de Colegiul Farmacistilor din Romania farmacistul aflat intr-o situatie de incompatibilitate nu renunta la activitatea incompatibila cu profesia de farmacist, se suspenda de drept calitatea de membru al Colegiului Farmacistilor din Romania si dreptul de exercitare a profesiei de farmacist.
(1) Farmacistii care ocupa functii publice in cadrul aparatului central al Ministerului Sanatatii, in cadrul autoritatilor de sanatate publica judetene si a municipiului Bucuresti, in cadrul Casei Nationale de asigurari de Sanatate si, respectiv, in cadrul caselor de asigurari de sanatate judetene si a municipiului Bucuresti pot desfasura in afara programului normal de lucru, in conditiile legii, activitati profesionale, potrivit calificarii pe care o detin exclusiv in unitati sanitare sau farmaceutice private.
(2) Farmacistilor prevazuti la alin. (1) li se aplica in mod corespunzator prevederile art. 35 alin. (1) si (3) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificarile si completarile ulterioare.

6.11 Dispozitii finale

Farmacistul raspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor si regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului si a regulilor de buna practica profesionala, a Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmacistilor din Romania, precum si pentru orice fapte savarsite in legatura cu profesia sau in afara acesteia, care sunt de natura sa prejudicieze onoarea si prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmacistilor din Romania.
Orice comportament in exercitarea profesiei care incalca principiile prezentului cod poate face obiectul unei reclamatii privind incalcarea eticii profesionale de catre farmacist.

7 ETICA SI DEONTOLOGIA BIOCHIMISTULUI, BIOLOGULUI SI CHIMISTULUI

7.1 Dispozitii generale

Continutul si caracteristicile activitatii biochimistului, biologului si chimistului sunt:
a) efectueaza investigatii de laborator conform pregatirii si specializarii;
b) participa la programe de control privind starea de sanatate a populatiei;
c) participa la formarea teoretica si practica a viitorilor specialisti care au inclusa practica de laborator in programele de pregatire;
d) participa, impreuna cu medicii si alte categorii de personal, la cercetarea in domeniul medical;
e) participa, impreuna cu alte categorii de personal, la protejarea mediului ambiant.

7.2 Norme de etica si deontologie profesionala

In exercitarea profesiunii, biochimistul, biologul si chimistul din sistemul sanitar respecta demnitatea fiintei umane si principiile eticii, dand dovada de responsabilitate profesionala si morala, actionand intotdeauna in interesul pacientului, al familiei pacientului si al comunitatii.
Biochimistul, biologul si chimistul din sistemul sanitar sunt obligati sa pastreze secretul profesional.
Litigiile sau abaterile de la etica profesionala se analizeaza si masurile se iau, dupa caz, de catre seful echipei medicale sau de conducerea unitatii ori de catre Colegiul Medicilor din Romania, impreuna cu Ordinul Biochimistilor, Biologilor si Chimistilor, potrivit Codului de etica si deontologie profesionala a biochimistilor, biologilor si chimistilor din sistemul sanitar.

7.3 Relatii care se stabilesc in exercitarea profesiunii de biochimist, biolog si chimist din sistemul sanitar

Activitatea biochimistului, biologului si chimistului din sistemul sanitar se desfasoara individual sau in cadrul unor colective mixte.
Biochimistul, biologul si chimistul din sistemul sanitar colaboreaza cu medicul si recunosc rolul coordonator al acestuia, precum si cu ceilalti membri ai colectivului, participand la mentinerea relatiilor amiabile in cadrul acestuia si contribuind la asigurarea calitatii actului medical.
Membrii Ordinului Biochimistilor, Biologilor si Chimistilor in sistemul sanitar din Romania sunt obligati sa aplice parafa cuprinzand numele, prenumele, gradul si specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectueaza.
Relatiile dintre biochimisti, biologi si chimisti din sistemul sanitar se bazeaza pe corectitudine, colaborare, respect reciproc si solidaritate profesionala, potrivit Codului de etica si deontologie profesionala a biochimistilor, biologilor si chimistilor din sistemul sanitar.

7.4 Dispozitii finale

Biochimistii, biologii si chimistii din Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti sunt obligati sa respecte prevederile prezentei legi si reglementarile specifice sectorului in care isi desfasoara activitatea.

8 ETICA SI DEONTOLOGIA PSIHOLOGULUI

Exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica se realizeaza cu respectarea principiilor cuprinse in Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera prctica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania, precum si in HG nr. 788/2005 privind aplicarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera prctica, infiintarea, organizarea si functionarea Colegiului Psihologilor din Romania, dar si a principiilor si standardelor prezentate in continuare.

8.1 PRINCIPIUL RESPECTARII DREPTURILOR SI DEMNITATII ORICAREI PERSOANE.

Psihologii vor avea permanent in atentie faptul ca orice persoana are dreptul sa-i fie apreciata valoarea innascuta de fiinta umana si aceasta valoare nu este sporita sau diminuata de cultura, nationalitate, etnie, culoare sau rasa, religie, sex sau orientare sexuala, statut marital, abilitati fizice sau intelectuale, varsta, statut socio-economic sau orice alta caracteristica personala, conditie sau statut.
aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- psihologii isi desfasoara activitatea, manifestand respect fata de trairile, experientele, cunostintele, valorile, ideile, opiniile si optiunile celorlalti;
- psihologii nu se angaja public in prejudicierea imaginii celorlalti si nu vor manifesta inechitate pe criterii de cultura, nationalitate, etnie, rasa, religie, sex, orientare sexuala si nici nu se angajeaza in remarci sau comportamente ce aduc prejudicii demnitatii celorlalti;
- psihologii evita ori refuza sa participe la activitati si practici ce nu respecta drepturile legale, civile, ori morale ale celorlalti;
- psihologii vor refuza sa consilieze, sa educe ori sa furnizeze informatii oricarei persoane care, dupa opinia lor, va utiliza cunostintele si indemanarea dobandita pentru a viola drepturile fundamentale ale omului;
- psihologii respecta drepturile celor care beneficiaza de servicii psihologice;
- psihologii se vor asigura ca, sub nici o forma, consimtamantul informat al clientului/participantului nu este dat in conditii de coercitie sau sub presiune;
- psihologii vor avea grija ca, in furnizarea de servicii psihologice ori in activitatea de cercetare sa nu violeze spatiul privat personal sau cultural al clientului/subiectului, fara o permisiune clara sa faca acest lucru.

8.2 PRICIPIUL RESPONSABILITATII PROFESIONALE SI SOCIALE

Psihologii manifesta o maxima responsabilitate pentru starea de bine a oricarui individ, a familiei, grupului ori comunitatii fata de care isi exercita rolul de psihologi. aceasta preocupare include atat pe cei direct cat si pe cei indirect implicati in activitatile lor, prioritate avand cei direct implicati.

Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- psihologii vor proteja si promova starea de bine evitand provocarea de daune clientilor, studentilor, participantilor la cercetare, colegilor de profesie si a celorlalti;
- psihologii vor respecta dreptul persoanei de a sista, fara nici o justificare, participarea sa la serviciul furnizat, in calitate de client, sau la activitati de cercetare stiintifica, in calitate de subiect;
- psihologii vor contribui la dezvoltarea psihologiei ca stiinta si a societatii in general, prin cercetarea libera si prin exprimarea libera a cunostintelor si ideilor, exceptie facand activitatile ce intra in conflict cu prevederile prezentului Cod;
- psihologii vor sustine cu responsabilitate rolul psihologiei ca profesie, in fata societatii si vor promova si mentine cele mai inalte standarde de calitate;

8.3 PRINCIPIUL INTEGRITATII PROFESIONALE

Psihologii vor cauta sa manifeste cel mai inalt grad de integritate morala si profesionala in toate relatiile lor. Este de datoria psihologului sa prezinte onest pregatirea si calificarile sale oriunde se afla in relatii profesionale si de asemenea sa nu permita sau sa tolereze practicile incorecte si discriminatorii.

Aderarea la acest principiu presupune respectarea urmatoarelor reguli:

- psihologii vor prezenta intr-o maniera onesta domeniile de specialitate in care sunt atestati, competentele, afilierile si experienta profesionala, nefiind acceptate nici un fel distorsiuni, omisiuni sau false prezentari in acest sens;

- psihologii nu practica, nu ingaduie, nu instiga si nu consimt sau faciliteaza, nici o forma de discriminare;
- psihologii vor onora angajamentele asumate prin orice tip de contract sau conventie;
- psihologii vor promova acuratetea, obiectivitatea, onestitatea si buna-credinta in activitatile lor profesionale. In aceste activitati psihologii nu vor fura, insela, si nu se vor angaja in frauda, eludari, subterfugii sau denaturari intentionate ale faptelor;
- psihologii vor evita orice imixtiuni care afecteaza calitatea actului profesional, fie ca e vorba de interese personale, politice, de afaceri sau de alt tip;
- psihologii vor evita sa ofere recompense exagerate pentru a motiva un individ sau un grup sa participe intr-o activitate care implica riscuri majore si previzibile;
- psihologii vor evita relatiile multiple (cu clientii, subiectii, angajati) si alte situatii care pot prezenta un conflict de interese sau care pot reduce capacitatea lor de a fi obiectivi si impartiali;
- psihologii vor evita sa participe la activitati care pot cauza daune imaginii psihologilor sau psihologiei ca profesie;
- psihologii vor fi reflexivi, deschisi si constienti de limitele lor personale si profesionale;
- psihologii nu vor contribui, fie singuri, fie in colaborare cu altii, la nici un fel de practici care pot viola libertatea individuala sau integritatea fizica sau psihologica a oricarei persoane.

8.4 STANDARDE ETICE GENERALE

8.4.1 Cunoasterea competentelor

Psihologii au obligatia sa-si cunoasca foarte bine limitele de competenta in oferirea de servicii psihologice.

8.4.2 Servicii psihologice in acord cu competenta

Psihologii se vor angaja numai in acele activitati profesionale pentru care au competentele si atestarea necesare.

8.4.3 Prezentarea onesta a competentei

Psihologii nu vor prezenta fals limitele competentei lor si nu vor prezenta pregatirea sau formarea lor intr-un mod care sa le favorizeze nemeritat pozitia sau imaginea publica, indiferent de tipul de activitate profesionala desfasurata.

8.4.4 Consultarea in caz de limita a competentei

In exercitarea profesiei, atunci cand psihologii constata ca ajung intr-un impas profesional, prin depasirea limitele de competenta, vor consulta colegii sau supervizorul.

8.4.5 Servicii psihologice in afara competentei

In cazul in care pentru un tip de serviciu psihologic solicitat nu exista standarde generale recunoscute, nici programe de formare profesionala, nici specialisti atestati si disponibili in acel domeniu si totusi psihologii sunt solicitati, acestia vor depune toate eforturi pentru obtinerea unui standard minimal de competenta avand permanet grija sa protejeze clientii si pe toti cei implicati pentru a nu produce acestora daune sub o forma sau alta. In acest caz serviciul va continua pana cand

solicitarea inceteaza sau pana cand un specialist cu competenta recunoscuta pentru acel tip de serviciu devine disponibil.

8.4.6 Pregatirea continua

Psihologii au obligatia sa depuna permanent un efort de mentinere si dezvoltare a competentelor lor prin informare permanenta, programe de formare profesionala de specialitate, consultari cu ceilalti specialisti din domeniu ori prin cercetari care sa conduca spre cresterea competentei profesionale.

8.4.7 Obiectivitatea

Psihologii au obligatia de a fi constienti de limitele procedurilor folosite, indiferent de tipul de activitate. Psihologii vor avea grija ca furnizarea serviciilor, cercetarea stiintifica, prezentarea rezultatelor si a concluziilor sa fie facuta cu maxima obiectivitate, evitand orice tendinta de prezentare partiala sau cu tenta subiectiva.

8.4.7 Afectarea competentei

atunci cand psihologii realizeaza ca din motive de sanatate ori din cauza unor probleme personale nu mai pot sa ofere in conditii de competenta o anumita activitate profesionala, acestia vor decide daca trebuie sa-si limiteze, suspende sau sa incheie respectiva activitate profesionala.

8.5 STANDARDE CU PRIVIRE LA RELATIILE UMANE

8.5.1 Respect si preocupare

In relatiile lor profesionale, psihologii vor manifesta preocupare fata de clienti, cautand sa nu produca acestora daune sau suferinta, iar daca acestea sunt inevitabile le vor minimiza pe cat posibil.

8.5.2 Evitarea hartuirii

Psihologii nu se vor angaja intr-o forma sau alta de hartuire fie ca aceasta este sexuala, emotionala, verbala sau nonverbala.

8.5.3 Evitarea abuzului

Psihologii nu se vor angaja in comportamente de defaimare sau de abuz (fizic, sexual, emotional, verbal sau spiritual) fata de persoanele cu care vin in contact in timpul activitatii lor profesionale.

8.5.4 Evitarea relatiei multiple

Psihologii vor evita pe cat posibil relatiile multiple, adica relatiile in care psihologii indeplinesc simultan mai multe roluri intr-un context profesional.

8.5.5 Consimtamantul in caz de relatii cu terti

Psihologii vor clarifica natura relatiilor multiple pentru toate partile implicate inainte de

obtinerea consimtamantului, fie ca ofera servicii psihologice ori conduc cercetari cu indivizi, familii, grupuri ori comunitati la cererea sau pentru a fi utilizate de catre terti.
a treia parte poate fi scoala, instanta judecatoreasca, diverse agentii guvernamentale, companii de asigurari, politia ori anumite institutii de finantare, etc.

8.5.6 Nonexploatarea

Psihologii nu vor exploata si nu vor profita, sub nici o forma, de persoanele fata de care, prin profesie sau pozitie, manifesta un ascendent de autoritate (clienti, angajati). Orice forma de exploatare sau abuz de autoritate fiind strict interzisa.

8.5.7 Participarea activa la decizii

Psihologii vor incuraja participarea activa la deciziile care ii afecteaza direct, respectand dorintele justificate si valorificand opiniile acestora, ori de cate ori este posibil.

8.5.8 Neintrarea in rol

Psihologii se vor abtine de la intrarea intr-un rol profesional atunci cand din motive de ordin personal, stiintific, legal, profesional, financiar: (1) poate fi afectata obiectivitatea, competenta sau eficienta activitatii lor profesionale (2) fata de clienti/subiecti exista riscul exploatarii sau producerii unor daune.

8.5.9 Urgentarea consimtamantului

Inainte de inceperea oricarui tip de serviciu psihologic (evaluare, terapie, consiliere, etc.) psihologii vor obtine consimtamantul informat din partea tuturor persoanelor independente sau partial dependent implicate, exceptie facand circumstantele in care exista nevoi urgente (de ex. tentative sau actiuni suicidare). In astfel de circumstante, psihologii vor continua sa actioneze, cu asentimentul persoanei, dar vor cauta sa obtina cat se poate de repede consimtamantul informat.

8.5.10 Asigurarea consimtamantului

Psihologii se vor asigura ca in procesul de obtinere a consimtamantului informat urmatoarele puncte au fost intelese: scopul si natura activitatii; responsabilitatile mutuale; beneficiile si riscurile; alternativele; circumstantele unei incetari a actiunii; optiunea de a refuza sau de a se retrage in orice moment, fara a suferi vreun prejudiciu; perioada de timp in care e valabil consimtamantul; modul in care se poate retrage consimtamantul daca se doreste acest lucru.

8.5.11 Delegarea de consimtamant

In cazul in care, persoana care urmeaza sa beneficieze de un serviciu psihologic este in imposibilitatea de a-si da consimtamantul, se accepta obtinerea acestuia de la o persoana apropiata acesteia care poate sa-i apere interesele in mod legal sau de la o persoana autorizata care, conform legii, este in masura sa o reprezinte.

8.5.12 Continuitatea serviciului

Daca din motive de boala sau datorita unor evenimente survenite in viata psihologului acesta nu mai poate continua oferirea serviciului in bune conditii, va depune toate eforturile pentru a se asigura de continuitatea serviciului oferit, indrumand clientul spre un coleg de profesie cu competenta necesara si pe cat posibil cu consimtamantul clientului.

8.5.13 Dreptul la opozitie

Cu exceptia cazurilor de forta majora, de urgenta (perturbari ale functionarii psihice, in termenii pericolului iminent, care necesita interventie imediata), psihologul actioneaza respectand dreptul clientului de a refuza sau a sista serviciul psihologic.

8.6 STANDARDE DE CONFIDENTIALITATE

8.6.1 Intreruperea serviciului din motive de confidentialitate

atunci cand din motive bine intemeiate, psihologul nu mai poate pastra confidentialitatea, acesta va inceta sa mai ofere serviciul respectiv.

8.6.2 Protejarea confidentialitatii

Divulgarea, de catre psihologi, a unor informatii care le-au fost incredintate sau de care au luat cunostinta in virtutea profesiei, este interzisa, exceptie facand situatiile prevazute de lege.

8.6.3 Limitele confidentialitatii

Inainte de primirea consimtamantului psihologul va informa clientul cu privire la limitele confidentialitatii si conditiile in care acesta poate fi incalcata, precum si asupra posibilei utilizari a informatiilor rezultate in urma activitatii sale.

8.6.4 Dezvaluirea de informatii

Psihologii pot impartasi informatiile confidentiale cu altii numai cu consimtamantul celor vizati ori de o asa maniera incat cei vizati sa nu poata fi identificati, exceptie facand situatiile justificate de lege sau in circumstante de iminenta sau posibila vatamare fizica sau crima.

8.6.5 Confidentialitatea de colaborare

In cazul in care cu acelasi client lucreaza doi psihologi in acelasi timp, acestia vor colabora pe cat posibil, fara restrictii de confidentialitate, exceptie facand situatia in care exista o opozitie clara din partea clientului in acest sens.

8.6.6 Utilizarea informatiilor

Rezultatele, documentarile si notitele psihologului pot fi folosite numai intr-o formula care

pastreaza cu rigurozitate anonimatul.

8.6.7 Confidentialitatea fata de terti

In cazul in care exista terti implicati in activitatea profesionala a psihologului, acesta va clarifica cu partile implicate limitele confidentialitatii, conditiile de pastrare a confidentialitatii si nu va da curs nici unei solicitari, venite de la o terta parte in dezvaluirea de informatii confidentiale, decat in conditiile respectarii legi si limitelor confidentialitatii.

8.7 STANDARDE DE CONDUITA COLEGIALA

8.7.1 Conduita colegiala

Psihologii vor manifesta fata de colegii lor de profesie, onestitate, corectitudine, si solidaritate, conduitele lor fiind in acord cu standardele profesionale.

8.7.2 Respect

Psihologii vor manifesta respect fata de colegii lor de profesie si nu vor exprima critici nefondate si etichetari la adresa activitatii lor profesionale.

8.7.3 Evitarea denigrarii

Psihologii nu vor actiona, sub nici o forma, in maniera denigratoare la adresa colegilor de profesie si nu vor impiedica clientii sa beneficieze de serviciile lor, daca nu exista un motiv serios si cu implicatii etice in acest sens.

8.7.4 Responsabilitatea profesionala

atunci cand exista o intentie justificata de incetare a serviciului psihologic oferit clientului si de indrumare a acestuia spre un alt coleg de profesie, psihologii vor mentine un contact suportiv si responsabil fata de clienti pana cand acel coleg isi asuma continuarea serviciului in cauza.

8.7.5 Sprijinul colegial

Psihologii vor cauta sa sprijine pe cat posibil eforturile profesionale ale colegilor in limita disponibilitatilor participative si a timpului disponibil.

8.7.6 Concurenta neloiala

Psihologii nu vor practica concurenta neloiala. Sunt interzise si se considera concurenta neloiala urmatoarele: tentativa sau actiunea de atragere sau deturnare de clienti, prin denigrarea sau discreditarea altui psiholog; folosirea unei functii publice pe care psihologul o detine in scopul atragerii de clienti in interes propriu; furnizarea de date false privind competenta si/sau atestarea profesionala in scopul de a-l induce in eroare pe beneficiar.

8.8 STANDARDE DE INREGISTRARE, PRELUCRARE SI PASTRARE A DATELOR

8.8.1 Obtinerea permisiunii

Psihologii trebuie sa obtina permisiunea clientilor/subiectilor sau a reprezentantilor lor legali inainte de a efectua inregistrari audio, video sau scrise in timpul furnizarii serviciilor sau in cercetare.

8.8.2 Pastrarea datelor

Psihologii vor colecta numai acele date care sunt relevante pentru serviciul oferit si vor lua toate masurile pentru a proteja aceste informatii.

8.8.3 Protejarea datelor

Psihologii au datoria sa arhiveze in conditii de siguranta datele si informatiile obtinute in exercitarea profesiei de psiholog cu drept de libera practica, conform reglementarilor in vigoare.

8.8.4 Distrugerea datelor

La expirarea termenului de pastrare, daca psihologul renunta la practica sa profesionala prin intermediul careia a realizat acele inregistrari sau daca acesta se pensioneaza, va cauta sa distruga inregistrarile respective. Inregistrarile pot fi plasate catre un alt psiholog numai cu consimtamantul celor implicati, obtinut in prealabil, pentru acele inregistrari. In situatia suspendarii sau incetarii dreptului de libera practica datele vor fi distruse, daca nu se impune transferarea lor.

8.9 TERAPIE SI CONSILIERE

8.9.1 Informarea clientului

In obtinerea consimtamantului informat din partea clientilor, psihologii vor informa in prealabil clientul cu privire la forma de terapie utilizata, metodele folosite, riscuri, alternative, limitele confidentialitatii, implicarea unor terti, onorarii si vor da curs oricarei alte cereri de informare solicitata de client in acest sens. Daca teraputul se afla inca in supervizare, dar poate desfasura in mod legal si profesional activitatea terapeutica pentru care se afla in supervizare, va aduce la cunostinta clientului acest lucru cat mai curand posibil.

8.9.2 Consimtamantul pentru dezvaluire

In cazul sedintelor de terapie sau consiliere, inregistrarile pot fi transferate si spre cei care preiau clientii respectivi, putand avea acces la acestea atat colegii de profesie cat si supervizatii ce se afla intr-un proces de formare teraputica, dar numai cu consimtamantul dat in prealabil de cei vizati in acele inregistrari.

8.9.3 Intimitatea relatiei profesionale

Clientii vor beneficia de servicii de consultanta, consiliere sau terapie din partea psihologilor fara

prezenta unor terti, aceasta fiind permisa numai daca exista un acord in acest sens, atat din partea clientului cat si din partea psihologului.

8.9.4 Terapia cu parteneri sexuali

Psihologii nu vor accepta in terapie persoane cu care au avut relatii de intimitate sexuala.

8.9.5 Relatia sexuala cu fostii clienti

Psihologii nu se vor angaja sub nici o forma in relatii de intimitate sexuala cu fostii clienti pentru o perioada de cel putin 2 ani de la incheierea terapiei sau a oricarei relatii profesionale subsecvente.

8.9.6 Incheierea terapiei din lipsa de beneficii

Psihologii vor incheia orice forma de terapie cu clientii lor daca exista evidente clare ca acestia nu mai au nici un beneficiu prin continuarea terapiei sau in cazul in care continuarea acesteia poate produce daune clientilor.

8.9.7 Incheierea terapiei din alte motive

Psihologii vor incheia terapia daca clientul intra intr-o relatie cu o persoana unde apare riscul unei relatii multiple, daca exista o agresiune din partea clientului asupra terapeutului sau daca exista o solicitare clara in acest sens din partea clientului.

8.9.8 Intreruperea si continuarea terapiei

Daca din motive de boala sau de indisponibilitate a psihologului terapia trebuie intrerupta pentru o perioada mai lunga de timp, atunci psihologul va cauta sa-i ofere clientului o posibilitate de continuare a terapiei cu un alt coleg psiholog care are disponibilitatea si competenta necesara continuarii terapiei si care va putea fi informat cu privire la stadiul in care se afla terapia, cu consimtamantul clientului.

8.9.9 Continuarea terapiei cu un alt terapeut

Psihologul care preia un client, de la un coleg care din motive justificate nu mai poate continua actul teraputic, va examina cu atentie continutul demersului, potentialul de risc, beneficiile, iar daca e nevoie poate consulta pe cei ce au fost implicati in procesul teraputic si abia apoi va decide modalitatile de continuare a terapiei.

8.10 EVALUARE SI DIAGNOZA

8.10.1 Prezentarea caracteristicilor psihologice

Psihologii vor oferi informatii despre caracteristicile psihologice ale indivizilor numai dupa ce au realizat o evaluare adecvata, care sa sustina stiintific si metodologic afirmatiile si concluziile lor, indiferent daca e vorba de recomandari, rapoarte sau evaluari, precizand limitele afirmatiilor, concluziilor si recomandarilor lor.
Daca psihologii realizeaza ca (re)examinarea individului nu este justificata sau necesara, atunci

acestia vor explica aceasta optiune, precizand sursele si documentele care stau la baza acestor concluzii.

8.10.2 Consimtamantul pentru evaluare/diagnoza

Psihologii vor obtine consimtamantul informat pentru serviciile de evaluare cu exceptia cazului in care (1) acestea sunt cerute de lege sau de reglementarile in vigoare; (2) testarea este o activitate educationala, institutionala sau organizationala prevazuta de reglementari interne; consimtamantul informat include explicarea naturii si scopului de evaluare, costurile, implicarea unei a treia parti, limitele de confidentialitate si ocazii pentru cel evaluat de a formula intrebari si de a primi raspunsuri. Psihologii vor informa persoanele fara capacitate deplina de a-si da consimtamantul si persoanele pentru care testarea este ceruta de reglementarile legislative, cu privire la natura si scopul serviciilor de evaluare propuse, folosind un limbaj usor de inteles pentru persoana care urmeaza sa fie evaluata. Psihologii care folosesc servicile unui traducator vor cere consimtamantul clientului pentru a folosi serviciile acelui traducator, se vor asigura ca se va mentine confidentialitatea rezultatelor, securitatea instrumentelor, inclusiv a documentelor de evaluare/diagnoza.

8.10.3 Datele de evaluare/diagnoza

Datele obtinute pot fi scoruri brute si standardizate, raspunsurile clientului la stimuli sau la intrebarile la test, notele, inregistrarile si consemnarile psihologului, declaratiile si comportamentul clientului in timpul unei examinari.
Psihologii vor oferi datele obtinute, sub forma de rezultate clientului si, daca e cazul, unor terti numai cu consimtamantul clientului, sau fara acordul acestuia in situatiile prevazute de reglementarile in vigoare.
Psihologii vor evita sa faca publice datele obtinute, cu exceptia situatiilor prevazute de reglementarile in vigoare, protejand clientul de orice forma de exploatare, abuz si prevenind devalorizarea datelor de evaluare/diagnoza. Datele de evaluare/diagnoza reprezinta proprietate a psihologului sau institutiei care realizeaza evaluarea/diagnoza si vor putea fi administrate si utilizate doar de catre psihologi calificati in folosirea acestor instrumente.

8.10.4 Interpretarea rezultatelor

In interpretarea rezultatelor evaluarii, fiind incluse aici si interpretarile computerizate, psihologii vor lua in considerare scopul evaluarii, precum si numerosi alti factori, abilitatile de testare si caracteristicile persoanei evaluate (caracteristici situationale, personale, lingvistice si culturale) care pot afecta judecatile psihologilor sau care pot reduce acuratetea intepretarilor.

8.10.5 Calificarea in testare

Psihologii nu vor promova/ incuraja folosirea tehnicilor de evaluare psihologica de catre persoane necalificate si neautorizate, decat in cadrul unei formari in care exista o supervizare adecvata.

8.10.6 Actualitatea evaluarii

Psihologii nu isi vor baza deciziile sau recomandari pe teste depasite/invechite, pe date care nu mai sunt folositoare pentru scopul curent sau care nu corespund normelor de avizare ale metodelor si tehnicilor de evaluare stabilite de organismele competente.

8.10.7 Prezentarea rezultatelor pentru cei evaluati

Indiferent daca cotarea si interpretarea sunt facute de psihologi, angajati ai acestora sau asistenti sau prin modalitati automate/computerizate, psihologii vor oferi persoanei evaluate sau reprezentantului acesteia explicatiile necesare intelegerii rezultatelor, exceptie facand situatiile in care natura relatiei impiedica acest lucru (situatii de evaluare organizationala, preangajare si evaluari prevazute de reglementarile in vigoare), acest fapt fiind adus la cunostinta persoanei evaluate inaintea inceperii evaluarii.

8.11 Materialele

Materialele de evaluare/diagnoza cuprind manualul instrumentului, instrumentul propriu-zis, protocoale, intrebarile sau stimulii utilizati, alte fise sau formulare necesare si nu include datele de evaluare/diagnoza. Psihologii vor mentine integritatea si securitatea materialelor testului si a altor metode de evaluare prin neinstrainarea lor catre persoane care nu au competenta necesara, respectand dreptul de proprietate intelectuala prevazut de lege si obligatiile de tip contractual privind utilizarea instrumentului.

9. ETICA SI DEONTOLOGIA ASISTENTULUI MEDICAL GENERALIST, A MOASEI SI A ASISTENTULUI MEDICAL din Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti

9.1 Principii generale

Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de asistent medical generalist, profesia de moasa si profesia de asistent medical pe teritoriul Romaniei sunt urmatoarele:
a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;
c) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;
d) colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
e) acordarea serviciilor se va face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel inalt de competente, aptitudini practice si performante profesionale fara niciun fel de discriminare;
f) in exercitarea profesiei asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
g) asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in niciun fel profesia sau sa submineze increderea pacientului.

9.2 Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a asistentilor medicali generalisti, moaselor si asistentilor medicali

Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa evite in exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei si sa evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea si moralitatea individuala si profesionala.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia sa manifeste o conduita

ireprosabila fata de bolnav, respectand intotdeauna demnitatea acestuia.
In caz de pericol public, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical nu au dreptul sa isi abandoneze bolnavii, cu exceptia unui ordin formal al unei autoritati competente, conform legii. asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt raspunzatori pentru fiecare dintre actele lor profesionale.
Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesionala, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali din sistemul public sau privat incheie o asigurare de raspundere civila pentru greseli in activitatea profesionala.
Incredintarea atributiilor proprii unor persoane lipsite de competenta constituie greseala deontologica.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa comunice cu pacientul intr-o maniera adecvata, folosind un limbaj respectuos, minimalizand terminologia de specialitate pe intelesul acestora.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa evite orice modalitate de a cere recompense, altele decat formele legale de plata.

9.3 Raporturile profesionale cu alti profesionisti din domeniul sanitar

In baza spiritului de echipa, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali isi datoreaza sprijin reciproc.
Constituie incalcari ale regulilor etice:
a) jignirea si calomnierea profesionala;
b) blamarea si defaimarea profesionala;
c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnitatii profesionale a asistentului medical generalist, a moasei si a asistentului medical.
(1) In cazul unor neintelegeri, in considerarea calitatii profesionale, conflictul in prima instanta trebuie mediat de biroul consiliului judetean, la nivel judetean/municipiului Bucuresti, si de Biroul executiv, la nivel national.
(2) Daca acesta persista, cei implicati se pot adresa Comisiei de etica si deontologie sau justitiei, fiind interzisa perturbarea activitatii profesionale din aceste cauze.
(3) In cazul in care se constata incalcari ale regulilor etice, se urmeaza procedura de sanctionare, conform prevederilor legale in vigoare.
In cazul colaborarii mai multor asistenti medicali generalisti, moase si asistenti medicali pentru examinarea, tratamentul sau ingrijirea aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea individual prin aplicarea parafei profesionale in dreptul fiecarei manevre sau tehnici executate personal.
In interesul pacientilor, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali vor avea relatii de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnitatii si onoarei profesionale.

9.4 Raporturile profesionale cu institutiile

Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti urmareste sa asigure conditii optime asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical in exercitarea profesiei.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical aduc la cunostinta persoanelor competente si autoritatilor competente orice circumstanta care poate prejudicia ingrijirea sau calitatea tratamentelor, in special in ceea ce priveste efectele asupra persoanei sau care limiteaza exercitiul profesional.

Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in concordanta cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le indeplinesc, contribuie la orientarea politicilor si dezvoltarea sistemului de sanatate.

9.5 Educatia medicala continua

In vederea cresterii gradului de pregatire profesionala, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali au obligatia sa efectueze cursuri si alte forme de educatie continua creditate de Ordinul asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si asistentilor Medicali din Romania, denumit in continuare OAMGMAMR, precum si alte forme de educatie continua prevazute de lege pentru indeplinirea numarului minim de credite anual necesar reautorizarii exercitarii profesiei.

9.6 Obligatii etice si deontologice

9.6.1 Obligatia acordarii ingrijirilor medicale

Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in exercitarea profesiei, nu pot face discriminari pe baza rasei, sexului, varstei, apartenentei etnice, originii nationale sau sociale, religiei, optiunilor politice sau antipatiei personale, a conditiei sociale fata de pacienti.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia de a lua masuri de acordare a primului ajutor.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia sa acorde asistenta medicala si ingrijirile necesare in limita competentei lor profesionale.
In caz de calamitati naturale (cutremure, inundatii, epidemii, incendii) sau accidentari in masa (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa raspunda la chemare, sa isi ofere de bunavoie serviciile de ingrijire, imediat ce au luat cunostinta despre eveniment.
(1) Vointa pacientului in alegerea asistentului medical generalist, a moasei si a asistentului medical trebuie intotdeauna respectata, indiferent care ar fi sensul acesteia.
(2) Daca pacientul se afla intr-o stare fizica sau psihica ce nu ii permite exprimarea lucida a vointei, apartinatorii sau apropiatii celui suferind trebuie preveniti si informati corect, pentru a hotari in numele acestuia, cu exceptia imposibilitatii (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgentelor.
Daca in urma examinarii sau in cursul ingrijirilor asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical considera ca nu au suficiente cunostinte sau experienta pentru a asigura o asistenta corespunzatoare, se vor consulta cu alti colegi sau vor indruma bolnavul catre alti specialisti.
asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical vor pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimandu-si parerea numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii pacientului, cu consimtamantul prealabil al acestuia.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical pot refuza acordarea unor ingrijiri catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului, cu exceptia situatiilor de urgenta.

9.6.2 Respectarea drepturilor pacientului

Pacientul are urmatoarele drepturi: dreptul la informatia medicala, dreptul la consimtamant, dreptul la confidentialitatea informatiilor si viata privata, drepturi in domeniul reproducerii, drepturi la tratament si ingrijiri medicale.

9.6.3 Consimtamantul

O interventie medicala nu se poate efectua decat dupa ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, in cunostinta de cauza, si-a dat consimtamantul. Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala, asumandu-si in scris raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.
Consimtamantul pacientului sau, dupa caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:
a) pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, in vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
b) in cazul supunerii la orice fel de interventie medicala;
c) in cazul participarii sale la invatamantul medical clinic si la cercetarea stiintifica;
d) in cazul fotografierii sau filmarii sale intr-o unitate medicala;
e) in cazul donarii de sange in conditiile prevazute de lege.
Consimtamantul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, dupa caz, nu este obligatoriu in urmatoarele situatii:
a) cand pacientul nu isi poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgenta;
b) in cazul in care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este in interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa isi dea consimtamantul, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa anunte medicul curant/de garda (decizia fiind declinata unei comisii de arbitraj de specialitate).

9.6.4 Secretul profesional

(1) Secretul profesional este obligatoriu.
(2) Secretul profesional exista si fata de apartinatori, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate in tratament, chiar si dupa terminarea tratamentului si decesul pacientului.
Obiectul secretului profesional il constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical, in calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a pacientului, a familiei, a apartinatorilor, precum si problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstante in legatura cu boala si alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical raspund disciplinar pentru destainuirea secretului profesional, exceptie facand situatia in care pacientul si-a dat consimtamantul expres pentru divulgarea acestor informatii, in tot sau in parte.
Interesul general al societatii (prevenirea si combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere in masa si altele asemenea prevazute de lege) primeaza fata de interesul personal al pacientului.
In comunicarile stiintifice, cazurile vor fi astfel prezentate incat identitatea pacientului sa nu poata fi recunoscuta.
Informatiile cu caracter confidential pot fi furnizate de catre asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical numai in cazul in care pacientul isi da consimtamantul explicit sau daca legea o cere in mod expres.

9.7 Situatia bolnavului psihic

Persoanele cu tulburari psihice beneficiaza de asistenta medicala si de ingrijiri de sanatate de aceeasi calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi si adaptate cerintelor lor de sanatate.
Orice persoana cu tulburari psihice trebuie aparata de daunele pe care ar putea sa i le produca

administrarea nejustificata a unui medicament, tehnica sau manevra de ingrijire si tratament, de maltratarile din partea altor pacienti sau persoane ori de alte acte de natura sa antreneze o suferinta fizica sau psihica.
(1) Pacientul cu tulburari psihice trebuie sa fie implicat in procesul de luare a deciziei atat cat permite capacitatea lui de intelegere. In cazul in care pacientul cu tulburari psihice nu isi poate exprima liber vointa, consimtamantul in scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.
(2) Nu este necesara obtinerea consimtamantului in conditiile prevazute la alin. (1) atunci cand este necesara interventia de urgenta.
(3) Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala, dupa caz, asumandu-si in scris raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, daca intreruperea tratamentului sau a ingrijirilor are drept consecinta punerea in pericol a vietii pacientului.
Orice persoana care sufera de tulburari psihice trebuie tratata cu omenie si respectul demnitatii umane si trebuie sa fie aparata impotriva oricaror forme de exploatare economica, sexuala sau de alta natura, impotriva tratamentelor vatamatoare si degradante. Nu este admisa nicio discriminare bazata pe o tulburare psihica.

9.8 Prescrierea, eliberarea pe baza unei retete medicale si administrarea drogurilor

Prescrierea, eliberarea pe baza unei retete medicale si administrarea drogurilor, in alte conditii decat cele prevazute de lege, constituie infractiune.

9.9 Pacientul privat de libertate

Asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical care ingrijesc un pacient privat de libertate le este interzis sa aduca atingere integritatii fizice, psihice sau demnitatii acestuia.
Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical constata ca pacientul privat de libertate a suportat maltratari, acestia au obligatia sa informeze organele competente.

9.10 Situatia pacientilor infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA

(1) Pacientii infectati cu HIV sau bolnavi de SIDa au dreptul la ingrijire si tratament medical in mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical fiind obligati sa asigure ingrijirile de sanatate si tratamentele prescrise acestor pacienti.
(2) Pastrarea confidentialitatii asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDa este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical care au in ingrijire, supraveghere si/sau tratament astfel de persoane.
(3) Intre specialistii medico-sanitari, informatiile cu privire la statusul HIV/SIDa al unui pacient trebuie sa fie comunicate.

9.11 Practicarea profesiunii in sistem privat. Ingrijirile la domiciliu

Asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali exercita profesia in regim salarial si/sau independent.
Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical care isi desfasoara activitatea in calitate de titular sau asociat al unui cabinet de practica medicala pot furniza ingrijiri medicale la domiciliu, daca sunt autorizati in acest sens, in conformitate cu prevederile legale privind organizarea si functionarea ingrijirilor la domiciliu.

Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa comunice medicului care a recomandat aceste servicii situatia evolutiei starii de sanatate a pacientului ingrijit.
asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical chemati intr-o familie ori colectivitate trebuie sa respecte regulile de igiena si de profilaxie, in exercitarea profesiei.

9.12 Probleme ale ingrijirii minorilor

Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical apreciaza ca minorul este victima unei agresiuni sau privatiuni, trebuie sa incerce sa il protejeze, uzand de prudente, si sa alerteze autoritatea competenta.
asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa fie aparatorul copilului bolnav, daca apreciaza ca starea de sanatate nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata.
In vederea efectuarii tehnicilor si/sau a manevrelor de ingrijire si/sau de tratament asupra unui minor, consimtamantul trebuie obtinut de la reprezentantul legal al minorului, cu exceptia situatiilor de urgenta.

9.13 Probleme ale experimentarii pe om

(1) Se interzice provocarea de imbolnaviri artificiale unor oameni sanatosi, din ratiuni experimentale. (2) Dispozitiile prezentului articol se completeaza cu celelalte prevederi legale incidente in materie.
Impunerea, cu forta sau prin inducere in eroare, a experimentului pe om reprezinta o abatere grava pentru orice asistent medical generalist, moasa si asistent medical care participa in mod voluntar si constient la asemenea fapte.

9.14 Dispozitii finale

Nerespectarea prevederilor prezentului cod de etica si deontologie constituie abatere si atrage raspunderea disciplinara, care nu exclude raspunderea civila, penala, administrativa sau materiala.

10. ETICA SI DEONTOLOGIA AUDITORULUI INTERN

10.1 Introducere

Realizarea scopului prezentului cod presupune indeplinirea urmatoarelor obiective:
a) performanta - profesia de auditor intern presupune desfasurarea unei activitati la cei mai ridicati parametri, in scopul indeplinirii cerintelor interesului public, in conditii de economicitate, eficacitate si eficienta;
b) profesionalismul - profesia de auditor intern presupune existenta unor capacitati intelectuale si experiente dobandite prin pregatire si educatie si printr-un cod de valori si conduita comun tuturor auditorilor interni;
c) calitatea serviciilor - consta in competenta auditorilor interni de a-si realiza sarcinile ce le revin cu obiectivitate, responsabilitate, sarguinta si onestitate;
d) increderea - in indeplinirea sarcinilor de serviciu, auditorii interni trebuie sa promoveze cooperarea si bunele relatii cu ceilalti auditori interni si in cadrul profesiunii, iar sprijinul si cooperarea profesionala, echilibrul si corectitudinea sunt elemente esentiale ale profesiei de auditor intern,

deoarece increderea publica si respectul de care se bucura un auditor intern reprezinta rezultatul realizarilor cumulative ale tuturor auditorilor interni;
e) conduita - auditorii interni trebuie sa aiba o conduita ireprosabila atat pe plan profesional, cat si personal;
f) credibilitatea - informatiile furnizate de rapoartele si opiniile auditorilor interni trebuie sa fie fidele realitatii si de incredere.

10.2 Principii fundamentale

In desfasurarea activitatii auditorii interni sunt obligati sa respecte urmatoarele principii fundamentale:
a. Integritatea
Conform acestui principiu, auditorul intern trebuie sa fie corect, onest si incoruptibil, integritatea fiind suportul increderii si credibilitatii acordate rationamentului auditorului intern.
B. Independenta si obiectivitatea
1. Independenta. Independenta fata de entitatea auditata si oricare alte grupuri de interese este indispensabila; auditorii interni trebuie sa depuna toate eforturile pentru a fi independenti in tratarea problemelor aflate in analiza; auditorii interni trebuie sa fie independenti si impartiali atat in teorie, cat si in practica; in toate problemele legate de munca de audit independenta auditorilor interni nu trebuie sa fie afectata de interese personale sau exterioare; auditorii interni au obligatia de a nu se implica in acele activitati in care au un interes legitim/intemeiat.
2. Obiectivitatea. In activitatea lor auditorii interni trebuie sa manifeste obiectivitate si impartialitate in redactarea rapoartelor, care trebuie sa fie precise si obiective; concluziile si opiniile formulate in rapoarte trebuie sa se bazeze exclusiv pe documentele obtinute si analizate conform standardelor de audit; auditorii interni trebuie sa foloseasca toate informatiile utile primite de la entitatea auditata si din alte surse. De aceste informatii trebuie sa se tina seama in opiniile exprimate de auditorii interni in mod impartial. auditorii interni trebuie, de asemenea, sa analizeze punctele de vedere exprimate de entitatea auditata si, in functie de pertinenta acestora, sa formuleze opiniile si recomandarile proprii; auditorii interni trebuie sa faca o evaluare echilibrata a tuturor circumstantelor relevante si sa nu fie influentati de propriile interese sau de interesele altora in formarea propriei opinii.
C. Confidentialitatea
1. auditorii interni sunt obligati sa pastreze confidentialitatea in legatura cu faptele, informatiile sau documentele despre care iau cunostinta in exercitarea atributiilor lor; este interzis ca auditorii interni sa utilizeze in interes personal sau in beneficiul unui tert informatiile dobandite in exercitarea atributiilor de serviciu.
2. In cazuri exceptionale auditorii interni pot furniza aceste informatii numai in conditiile expres prevazute de normele legale in vigoare.
D. Competenta profesionala
auditorii interni sunt obligati sa isi indeplineasca atributiile de serviciu cu profesionalism, competenta, impartialitate si la standarde internationale, aplicand cunostintele, aptitudinile si experienta dobandite.
E. Neutralitatea politica
1. auditorii interni trebuie sa fie neutri din punct de vedere politic, in scopul indeplinirii in mod impartial a activitatilor; in acest sens ei trebuie sa isi mentina independenta fata de orice influente politice.
2. auditorii interni au obligatia ca in exercitarea atributiilor ce le revin sa se abtina de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

10.3 Reguli de conduita

Conduita sunt norme de comportament pentru auditorii interni si reprezinta un ajutor pentru interpretarea principiilor si aplicarea lor practica, avand rolul sa indrume din punct de vedere etic auditorii interni.

1. Integritatea:

a) exercitarea profesiei cu onestitate, buna-credinta si responsabilitate;

b) respectarea legii si actionarea in conformitate cu cerintele profesiei;

c) respectarea si contributia la obiectivele etice legitime ale entitatii;

d) se interzice auditorilor interni sa ia parte cu buna stiinta la activitati ilegale si angajamente care discrediteaza profesia de auditor intern sau entitatea publica din care fac parte.

2. Independenta si obiectivitatea:

a) se interzice implicarea auditorilor interni in activitati sau in relatii care ar putea sa fie in conflict cu interesele entitatii publice si care ar putea afecta o evaluare obiectiva;

b) se interzice auditorilor interni sa asigure unei entitati auditate alte servicii decat cele de audit si consultanta;

c) se interzice auditorilor interni, in timpul misiunii lor, sa primeasca din partea celui auditat avantaje de natura materiala sau personala care ar putea sa afecteze obiectivitatea evaluarii lor;

d) auditorii interni sunt obligati sa prezinte in rapoartele lor orice documente sau fapte cunoscute de ei, care in caz contrar ar afecta activitatea structurii auditate.

3. Confidentialitatea: se interzice folosirea de catre auditorii interni a informatiilor obtinute in cursul activitatii lor in scop personal sau intr-o maniera care poate fi contrara legii ori in detrimentul obiectivelor legitime si etice ale entitatii auditate.

4. Competenta:

a) auditorii interni trebuie sa se comporte intr-o maniera profesionala in toate activitatile pe care le desfasoara, sa aplice standarde si norme profesionale si sa manifeste impartialitate in indeplinirea atributiilor de serviciu;

b) auditorii interni trebuie sa se angajeze numai in acele misiuni pentru care au cunostintele, aptitudinile si experienta necesare;

c) auditorii interni trebuie sa utilizeze metode si practici de cea mai buna calitate in activitatile pe care le realizeaza; in desfasurarea auditului si in elaborarea rapoartelor auditorii interni au datoria de a adera la postulatele de baza si la standardele de audit general acceptate;

38

d) auditorii interni trebuie sa isi imbunatateasca in mod continuu cunostintele, eficienta si calitatea activitatii lor; seful compartimentului de audit public intern, respectiv conducatorul entitatii publice, trebuie sa asigure conditiile necesare pregatirii profesionale a auditorilor interni, perioada alocata in acest scop fiind de minimum 15 zile lucratoare pe an;

e) auditorii interni trebuie sa aiba un nivel corespunzator de studii de specialitate, pregatire si experienta profesionale elocvente;

f) auditorii interni trebuie sa cunoasca legislatia de specialitate si sa se preocupe in mod continuu de cresterea nivelului de pregatire, conform standardelor internationale;

g) se interzice auditorilor interni sa isi depaseasca atributiile de serviciu.

10.4 Dispozitii finale

Prevederile prezentului cod sunt obligatorii pentru toti auditorii interni din Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti.

11 ETICA SI DEONTOLOGIA CONSILIERULUI JURIDIC

11.1 Principii deontologice

Integritatea si autonomia profesionala, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilenta, confidentialitatea, organizarea, eficacitatea si perseverenta sunt ideile diriguitoare care guverneaza activitatea consilierului juridic.
Indeplinirea corecta si in timp util a atributiilor profesionale confera substanta principiului integritatii profesionale.
autonomia si independenta profesionala a consilierului juridic se manifesta prin asumarea unor responsabilitati si actionarea la moment oportun intr-un context determinat.
Consilierii juridici sunt independenti din punct de vedere profesional si se supun numai Constitutiei Romaniei, legii, statutului profesiei si prezentului cod de deontologie profesionala.
Prin independenta profesionala in sensul prezentului cod se intelege libertatea de actiune si de opinie care este limitata doar prin dispozitii legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic.
Corectitudinea si integritatea morala sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat sa le respecte atat in timpul serviciului cat si in afara acestuia.
Rezultatul activitatii consilierului juridic este o consecinta a urmaririi atente si continue a derularii sarcinilor incredintate.
Datoria fiecarui consilier juridic este sa pastreze secretul datelor si informatiilor de care a luat la cunostinta in virtutea exercitarii profesiei cu exceptia unor dispozitii legale sau statutare contrare.
Confidentialitatea datelor si informatiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranta pentru entitatea beneficiara a serviciilor oferite.
Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii.
Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii.
Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei.
Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statutare ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei de consilier juridic.

11.2 Conditiile de exercitare a profesiei

Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii.
In virtutea unei pregatiri profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehnicilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.
apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract sau a unui act de numire in functie la Spitalul Uiversitar de Urgenta Bucuresti, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional.
Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale.

Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale.
El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilicite si se va abtine de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica.
Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei.
Profesia de consilier juridic se exercita personal de catre consilierul juridic inscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagiari, tinut de catre Colegiile Consilierilor Juridici din Romania.
Consilierul juridic va utiliza cu buna credinta mijloacele tehnice si baza materiala puse la dispozitie de catre beneficiarul serviciilor sale.

11.3 Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici

Consilierul juridic trebuie sa asigure transparenta activitatii sale in relatiile cu Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti precum si cu tertele persoane sub rezerva respectarii obligatiei de confidentialitate.
Lipsa de transparenta poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic si este interzisa cu desavarsire.
Consilierul juridic va evita desfasurarea unor activitati susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor incredintate spre rezolvare sau sa fie pus intr-o situatie care poate fi perceputa ca fiind de natura sa lezeze demnitatea profesiei.
Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le considera compatibile cu competenta si functia sa. Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dipozitiilor legale sau prezentului cod si va lua masurile de precautie necesare pentru a evita situatiile similare.
Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti. Nu poate fi considerata evitare de conflict situatia in care consilierul era obligat sa intervina pentru restabilirea legalitatii si nu a intervenit.
Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitarii profesiei sale si va sustine independenta acesteia.
Consilierul juridic va sprijini colegii in exercitarea profesiei, in aplicarea si apararea prezentului cod. El va raspunde favorabil la cererea de consultanta a acestora si ii va ajuta in situatii dificile, in limita posibilitatilor sale, in special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.
Consilierul juridic va tine cont de opiniile si practicile colegilor in masura in care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse in prezentul cod.
Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurenta neloiala iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competenta profesionala.

11.4 Imagiea profesiei

Relatiile intre consilierii juridici se bazeaza pe respect reciproc si buna credinta pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.
Consilierul juridic trebuie sa promoveze prin comportamentul sau in orice circumstante o imagine favorabila profesiei sale. In acest sens consilieriul juridic va constientiza consecintele posibile ale comportamentului sau profesional si ale actelor indeplinite in exercitarea profesiei.
Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizeaza prin asigurarea unei prestatii de calitate.
Exercitarea profesiei de consilier impune obligatia de largire a orizonturilor cunoasterii profesionale.
Consilierul juridic este obligat sa-si desfasoare cu maxima atentie activitatea profesionala si sa dea dovada de cinste si corectitudine in orice circumstante.

Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentantilor profesiei de consilier juridic
Perfectionarea continua a profesiei de consilier juridic va fi asigurata prin fixarea si respectarea unor obiective clare, in concordanta cu tendintele generale de dezvoltare ale societatii. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici si se respecta ca atare.
Celeritatea actiunilor consilierului juridic este esentiala pentru activitatea acestuia, asigurand indeplinirea in conditii optime a sarcinilor incredintate.
Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegilor pentru mentinerea unui climat de legalitate si profesionalism in domeniu.

11.5 Dispozitii finale

Responsabilitatea profesionala a consilierilor juridici este angajata pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei si actele normative in vigoare. Nerespectarea normelor deontologice atrage raspunderea consilierului juridic.

12 ETICA SI CONDUITA PERSONALULUI TESA

12.1 Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduita urmaresc sa asigure cresterea calitatii serviciului public, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si sa contribuie la eliminarea birocratiei, prin:
a) reglementarea normelor de conduita profesionala necesare realizarii unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare crearii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului institutiei functiei publice si al personalului TESA
b) informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este indreptatit sa se astepte din partea personalului TESA.
c) crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre pacienti, celelalte categorii de personal angajat al Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti si personalul TESA.

12.2 Principii generale

Principiile care guverneaza conduita profesionala a personalului TESA sunt urmatoarele:
a) supremația Constitutiei si a legii, principiu conform caruia au indatorirea de a respecta Constitutia si legile tarii;
b) prioritatea interesului public, principiu conform caruia personalul TESA are indatorirea de a considera interesul public mai presus decat interesul personal, in exercitarea functiei;
c) asigurarea egalitatii de tratament a cetatenilor in fata autoritatilor si institutiilor publice, principiu conform caruia personalul TESA are indatorirea de a aplica acelasi regim juridic in situatii identice sau similare;
d) profesionalismul, principiu conform caruia personalul TESA are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;
e) impartialitatea si independenta, principiu conform caruia personalul TESA are obligatia sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea functiei;
f) integritatea morala, principiu conform caruia personalului TESA ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru altii, vreun avantaj ori beneficiu in considerarea

functiei pe care o detin, sau sa abuzeze in vreun fel de aceasta functie;
g) libertatea gandirii si a exprimarii, principiu conform caruia personalul TESA poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
h) cinstea si corectitudinea, principiu conform caruia in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu personalul TESA trebuie sa fie de buna-credinta;
i) deschiderea si transparenta, principiu conform caruia activitatile desfasurate de personalul TESA in exercitarea functiei lor sunt publice si pot fi supuse monitorizarii cetatenilor.

12.3 Norme generale de conduita profesionala a personalului TESA

12.3.1 Asigurarea unui serviciu public de calitate

(1) Personalul TESA are obligatia de a asigura un serviciu de calitate in beneficiul cetatenilor, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in scopul realizarii competentelor Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti.
(2) In exercitarea functiei, personalul TESA are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a castiga si a mentine increderea publicului in integritatea, impartialitatea si eficacitatea Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti

12.3.2 Loialitatea fata de Constitutie si lege

(1) Personalul TESA are obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia, legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
(2) Personalul TESA trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrangerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor detinute.

12.3.3 Loialitatea fata de autoritatile si institutiile publice

(1) Personalul TESA are obligatia de a apara in mod loial Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia.
(2) Personalului TESA ii este interzis:
a) sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, cu politicile si strategiile acestuia;
b) sa faca aprecieri neautorizate in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti are calitatea de parte;
c) sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
d) sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile institutiei ori ale unor functionari, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;
e) sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului sau Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti.
(3) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului TESA de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii, sau ca o derogare de la dreptul personalului TESA de a face sesizari in baza Legii nr. 571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza

incalcari ale legii.

12.4 Libertatea opiniilor

(1) In indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul TESA are obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti.
(2) In activitatea lor, personalul TESA are obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale sau de popularitate. In exprimarea opiniilor, angajatii TESA trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

12.5 Activitatea publica

(1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre personalul TESA desemnat in acest sens de conducatorul autoritatii sau institutiei publice, in conditiile legii.
(2) Personalul TESA desemnate sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul autoritatii ori institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.
(3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, personalul TESA poate participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al autoritatii ori institutiei publice in cadrul careia isi desfasoara activitatea.

12.6 Cadrul relatiilor in exercitarea functiei

(1) In relatiile cu personalul din cadrul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, precum si cu persoanele fizice sau juridice, personalul TESA este obligat sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.
(2) Personalul TESA are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, precum si persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei publice, prin:
a) intrebuintarea unor expresii jignitoare;
b) dezvaluirea unor aspecte ale vietii private;
c) formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.
(3) Personalul TESA trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor cetatenilor. angajatii TESA au obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatilor publice, prin:
a) promovarea unor solutii similare sau identice raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;
b) eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.
(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale si profesionale care sa asigure demnitatea persoanelor, eficienta activitatii, precum si cresterea calitatii activitatii, se recomanda respectarea normelor de conduita prevazute la alin. (1)-(3) si de catre celelalte subiecte ale acestor raporturi.

12.7 Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul TESA care reprezinta autoritatea sau institutia publica in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international au obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si autoritatii sau institutiei publice pe care o

reprezinta.
(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, personalului TESA ii este interzis sa exprime opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.
(3) In deplasarile externe, angajatii TESA sunt obligati sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si le este interzisa incalcarea legilor si obiceiurilor tarii gazda.
Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor
Personalul TESA nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor publice detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

12.8 Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) In procesul de luare a deciziilor, angajatii TESA au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.
(2) Personalului TESA ii este interzis sa promita luarea unei decizii de catre conducerea Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti, de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

12.9 Obiectivitate in evaluare

(1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii TESA au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul TESA din subordine.
(2) Personalului TESA care ocupa functii de conducere ii revine obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propun ori aproba avansari, promovari, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.
(3) Se interzice personalului TESA de conducere sa favorizeze sau sa defavorizeze accesul ori promovarea in functie pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute mai sus.

12.10 Dispozitii finale

Raspunderea

(1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod de conduita atrage raspunderea disciplinara a personalului TESA, in conditiile legii.
(2) Comisiile de disciplina au competenta de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare, in conditiile legii.
(3) Personalul TESA nu poate fi sanctionat sau prejudiciat in niciun fel pentru sesizarea cu buna-credinta a comisiei de disciplina competente, in conditiile legii, cu privire la cazurile de incalcare a normelor de conduita.
(4) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii.
(5) Personalul TESA raspunde potrivit legii in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita profesionala, creeaza prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Prezentul Cod de Etica si Deontologie profesionala a personalului spitalului ce contine un numar de 48 de pagini a fost aprobat de in data de 04.04.2013 de

COMITETUL DIRECTOR
al *Spitalului Universitar de Urgenta Bucuresti*

MANAGER
Prof. Dr. Catalin Cirstoiu,

DIRECTOR MEDICAL
Prof. Dr. Dragos Vinereanu

DIRECTOR ECONOMIC
Ec. Liana Saulea

DIRECTOR INGRIJIRI
As. Dobre Claudia Elena